

BURJUVA DEVLETİN KRİZLERİNİ ÇÖZME ÇABALARI BOŞUNADIR

Umut Gazioğlu

Türkiye burjuvazisinin büyük bir kesimi, ana muhalefet partisi ANAP genel başkanı Yılmaz'ın eline süpürge vermiş, iktidar yolunu süpürtmeyi deniyor. Susurluk kamyonunu "Milat" kabul edip, TC'ye yeni tarih başlangıcı koydular: K.S. (Kamyondan Sonra)! Buna göre K.S. 2. ayını bitirmiş durumdayız ve her yandan pislik üstüne pislik fıskırıyor. Çirkin burjuva siyaseti Türkiye devlet yönetimini, Cumhuriyetin kuruluşundan beri, ilk kez bu denli kokuşmuş bir duruma dönüştürmüştür. Bunu temizlemek, eline süpürge verilmiş Yılmaz'ın harcı değildir. Hele hele Demirel'in Hacı-Bacı hükümetinden, araştırma-soruşturma açılarak, "Susurluk olayının çözülmesini" istemesi topluma, Türkiye halklarıyla alay etmekten başka birşey değildir. Mafyanın kendisi olan hükümetin başındakilere; "mafya'yı ortaya çıkarın, suçluları bulun!" diye ferman çıkarmak! Doğrusu bu durum, koyunları yiyip karnını doyurduğu için aralarında uslu uslu yatan kurtları köpek sanarak, sürüye zarar veren kurtları yakalasanlar diye ıslıklayan çobanın davranışına benziyor.

Devlet içinde devlet gibi çalışan cinayet ve uyuşturucu çetesi yıllardan beri TC siyasetini yönlendirmektedir.

Kürdistan'daki kirli savaşın sürdürülmesi; onbinlerin ölümü ve yüzbinlerce insanın sürülüp toprağından atılmasında sorumlusu bunlardır. 1970'li yıllarda kurulan Kontregerilla'nın bünyesinde yetişti-rilmiş ve MİT'le rekabete girmiş, devlet yönetimini tam anlamıyla kuşatmıştır. MİT'in gizli istihbarat yönünden ikinci plana düştüğü, Erbakan'ın İran ziyaretinde söylediği sözlerden belliydi. Tansu'ya bağlı cinayet ve uyuşturucu mafyasının, Kürt halkına baskı ve zulüm yapan, yerinden yurdundan eden Özel Tim'e kaynak sağladığı kesin olarak ortaya

çıkmıştır. Kamp ve karargahlarını ziyaret ettiği Özel Tim mensuplarına: "Sizlerin ben anasayım; sizi yoketmek istiyorlar, karşılarda beni bulacaklardır. Ölüsek hep beraber öleceğiz." diye konuşan Tansu sıkı ilişkilerini göstermiş ve açıkça onları yanında kavgaya çağırması, yeni cinayetlere teşvik etmiştir. Erinde gecinde sorgulanmanın kendisine dayanacağını bildiğinden, üniformalarını bile

"işçi silahsız kuvvetler çözsün" açıklamasıyla Erbakan daha da güç kazandı. Çünkü birbirinin kuyusunu kazmakta olan muhalefet cephesinden bir çözüm çıkmayacağını biliyor. Sürdürebildiği kadar araştırma-soruşturmayı ağırdan alarak "Susurluk Kamyonu"ndan olabildiğince yararlanmak durumundadır. Karşısında "gık!" diyecek gücü bulunmayan Tansu'nun posası çıktığında, gücüne güç katılmış olarak yükseleceğini hesaplıyor. Bu arada "gücüne-kudretine" övgü düzerek pohpohladıkları meclisten kısa bir süre içinde çözüm bekleyen gazete yazarları da avuçlarını yalayacaklar. Ama aralarında öngörü sahibi demokrat yazarlar, Erbakan'ın, doğan bu ortamdan nasıl yararlanmaya çalıştığında birleşiyorlar:

"Birincisi: Hoca, soruşturmaları zamana yayarak işi ağırdan alıyor...ki, kamuoyunun gözü Susurluk Skandalı'nın üzerindeyken, alttan alta kamuda örgütlenebilsin. İşine gelen yasaları karambolde çıkarabilsin. Adil düzenin ne kadar fasa-fiso olduğunu bir süre daha gözlerden kaçırabilsin... İkincisi: Yaralı-bereli bir ortak, Hoca için arayıp ta bulmadığı bir şey. Bundan böyle Erbakan, Çiller'e istemlerini daha kolay kabul ettirebilecek...Üç: Üstüne üstlük 'Büyük hakem-temizliği yapacak adam' rolü oynayarak, kendini sisteme kabul ettirmenin keyfinden..." (Bekir Coşkun, *Hürriyet*, 15 Aralık 1996)

giydiği "evlatlarını" arkasına almaktadır.

KENDİ POSALARINI ÇIKARACAKLAR

Her ne kadar Yılmaz 15 Ocak tarihini vererek, hükümetin gideceğini ileri sürüyorsa da tersine Erbakan, radikal istek ve çıkışlarından vazgeçmiş görünerek, sistem partisi özelliklerini sık sık ortaya çıkartıyor ve "hiçbir şeyin değişmeyeceğini" söylüyor. Kendisini hazır hissetmeyen Silahlı Kuvvetlerin, burjuvazinin beklentisine karşılık vermeye istekli olmadığını anlatan,

Ülkenin kısa dönemde bu pislik ortamından ve pisliği daha da koyulaştırarak

olan dinci yönetimden kurtulmasının tek yolu her kesimden sol güçlerin birliğidir.

Solun her kesiminin hızla girmek zorunda olduğu birleşme sürecinde geniş halk hareketleri örgütlenmelidir. Çok yakında aynı söylemlerle burjuvazi harekete geçmeye hazırlanıyor. İsmet Sezgin'in "halk hareketi başlatıyoruz" diye ortaya çıkması boşuna değildir. Sol güçler, burjuvazinin, "halk hareketi"nin anlamını değiştirip soysuzlaştırmasına izin vermemelidir. ♦

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne

Değerli Yoldaşlar,

1917 Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 79. yılında en yoldaşça duygularımızla sizleri selamlarız.

1917'nin Büyük Ekim'i kapitalizmden sosyalizme değişimin yeni tarihsel dönemini açtı. Burjuva-bürokratik karşı-devriminin SSCB ve Doğu Avrupa'da kısa süreli üstünlüğü bu tarihsel olayı gölgeleyemez. (Nasıl Fransa'da 1815'de monarşinin restorasyonu büyük Fransız Burjuva Devrimi'nin önemini değiştirmiyorsa.) Büyük Ekim'den sonraki 79 yıl değişimin düşünüldüğünden çok daha zor ve karmaşık olduğunu, birçok devrimlerden sonra ulaşılabileceği gösterdi - tıpkı kapitalist sosyo-ekonomik oluşumun Almanya ve Avusturya'da 1848 ve 1918 burjuva devrimlerinden sonra yerleştiği gibi.

Ekim Devrimi de Rusya'da ve diğer ülkelerde yeni bir sosyalist devrimin öncüsüdür. Tıpkı 19. yüzyıl ABD'nde esirliğin kaldırılması ya da Fransa'daki devrimler 18. yüzyıl Amerikan ve Fransız burjuva devrimlerinin amacını tamamladığı gibi.

Ve gelecek sosyalist devrim daha yeni ve elverişli koşullarda, işçi sınıfının yetkin olduğu, dünyanın kolonyal sistemden kurtulduğu bir durumda gerçekleşecek.

Geçmiş kuşakların başarılarını saygıyla anarken, eminiz ki, gerçek sosyalizm geride değil, bizim önümüzdedir. Ve bu yeni devrimde babalarımız ve büyükbabalarımızın yaptıkları üzerinde inşa edilecek, tıpkı onların

da geçmiş kuşaklarından tecrübeler edindikleri gibi.

Burjuva karşı-devrimi Sovyet halkının ve diğer ülkelerin birçok devrim başarısını amansızca yoketti, ama hala onları tamamen ezemedi. Hatta Ekim Devrimi'nin yıldönümü bile Rusya'da hala ulusal bayram olarak kutlanıyor. Burjuva Yeltsin rejiminin her kaybıyla da bu başarıların önemi her zamankinden daha iyi anlaşılıyor. Açık burjuva diktatörlüğünün 5 yıllık iktidardan sonra bile bu başarılar hala sürüyor ve Rusya'da yeni sosyalist devrim diğer emperyalist ülkelere çok farklı olacak.

En önemli başarı dünya komünist hareketinin enternasyonalist geleneğidir. Türkiye Komünist Partisi Rus Komünist Hareketi ve RKP ile dayanışmada çok şeyler yapmıştır. Bizler sizinle ilişkide olmayı ve karşılıklı olarak yayınlarımızı çeviri ile her iki dilde yayınlamayı sürdürmeyi diliyoruz. Ancak dünya komünist hareketinin parçaları olarak genel söylemleri pratiğe geçirerek dayanışma yaparsak kazanabiliriz.

Sizlere dergimiz *Düşünce*'nin birçok sayılarıyla teorik dergimiz olan *Komünist Perspektif*'in sayılarından gönderiyoruz. Ve sizin de dergilerinizi, kongre-konferans yazılarınızı sürekli ve düzenli olarak almayı diliyoruz.

Yoldaşlar,
Sizin de haberiniz olduğu gibi geçen Ekim'de, Zyuganov tarafından başı çekilen

reformist harekete devrimci bir alternatif olarak yeni bir Rusya Komünist ve Sosyalist Güçleri Birliği kuruldu. Bu birlik RKP, Rusya İşçi Partisi, SBKP Rusya organizasyonu, Memurlar Birliği ve Çocukların Korunması Hareketi tarafından oluşturuldu.

Rusya'daki başkanlık seçimleri sorunların hiçbirisiyle başedemediklerini gösterdi. Hükümet maaşları bile ödeyemiyor ve çalışanlara olan borcu giderek büyüyor. Çeçniya'daki savaş yeniden gündeme gelebilir. Seçimler öncesi görevden alınan Yeltsin yönetimindeki birçok memur, yeniden üst düzeylerde görevlendirildi. Grevlerin sayısı hergün artıyor, hatta resmi sendikalar bile bir günlük protesto eylemi yapmak için yollara döküldüler.

Zyuganov'un başkanlık seçimlerindeki yenilgisinin komünist hareketle hiçbir ilişkisi yoktur. Bu, sosyalist ve radikal bir dönüşüm programı sunamayan uluscuların ve reformistlerin yenilgisidir. Umutlarımız Rus komünist hareketinin yenilenmesi ve büyüyen işçi sınıfı hareketi ve diğer ezilen sınıflarla birleşmesindedir. Parlamento dışı ve en barışçıl olabilecek çözüm budur. Yeni birliğin amacı budur.

Tüm komünist dileklerimizle.

RKP Politika Konseyi Başkanı
Anatoly V. Kryuchkov

RKP Politika Konseyi Üyesi
Sergei A. Novikov

Rusya Komünistleri Partisi Merkez Komitesi'ne

Değerli Yoldaşlar,

Partinizin 5. kuruluş yıldönümü dolayısıyla en sıcak tebriklerimizi iletmek isteriz. Aynı zamanda partinizin 3. kongresi için de en iyi dileklerinizi gönderir ve kavganızda önemli bir adım olmasını dileriz.

RKP'nin partimizin 76. kuruluş yıldönümü için gönderdiği kutlama mesajını sevinçle aldık. RKP'nin partimizle olan dayanışması sonucunda Genel Sekreterimiz tarafından yazılan kitaplardan birinin Rusça çevirisinin yayınlanması oldu. Bu Merkez Komite'miz tarafından büyük memnurlukla karşılandı. Biz de sizin yazılarınızı türkçeye çevirerek parti organlarımızda yayınlamaktan gurur duyduk. Partilerimiz arasındaki bu birlikte çalışmayı sürdürmeyi ve yoldaşça ilişkileri geliştirmeyi umarız.

Yoldaşlar,

Şimdiden Komünist ve İşçi Partileri etkili uluslararası işbirliğinin sağlanabileceği ortak alanlar geliştirmeye çalışıyorlar. Bu cesaretlendirici işaretler partimizde de en sıcak şekilde karşılanmakta ve işçi sınıfının yaşadığı her geri çekiliş ve yenilginin ardından Marksist-Leninist ve bilimsel komünizmin inançlı kadrolarının eyleminin

geldiğini göstermektedir. Bu aynı zamanda "komünizmin son zaferinin gerekli ve kaçınılmaz" olduğunun da bir ütopya değil, insan varoluşunun somut sosyal, politik ve ekonomik süreçlerinden tarihsel olarak çıkarılmış bir bilimsel olgu olduğunu da göstermektedir.

Kapitalist-emperyalizm global egemenliğini yerleştirebilmek için sistematik olarak anti-komünizmi, ulusalcılığı ve hertürlü şovenizmi yaymaktadır. Emekçi insanların zorla kazanılmış haklarını elinden almaktadır. Barbar köktendinciliği manipüle etmektedir. Kısacası, elindeki tüm imkanlarla haksız varlığını sürdürürebilmek için yığınlara ve gelecek toplumun insanlarına karşı bir savaş sürdürmektedir.

Bizler, dünya komünist hareketinin kadroları, her zamandan daha çok proleterya enternasyonalizminin bayrağını yükseltmek zorundayız. Komünistler ve dünyanın ilerici güçleri birleşmeli ve gerici güçlere karşı örgütlenmelidir. Bizler bugün her zamandan daha çok, farklılıkları bir tarafa bırakmalı ve global bir stratejiyle bu global barbarizme karşı örgütlenmeliyiz.

Bugün Dünya Komünist Hareketi'nin omuzlarına yüklenen tarihsel görev budur.

Değerli yoldaşlar,

Partinizin sürdürdüğü kahramanca kavgaya komünist enternasyonalizm ruhu içinde tüm desteğimizi veririz. Kongrenin dolayısıyla da tüm yoldaşları selamlar ve işçi sınıfının kurtuluşu için verdiğiniz kavgada başarımlar için dileklerinizi tekrar ederiz.

Yaşasın Proleterya Enternasyonalizmi!
Yaşasın Komünizm!

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 1 kitap göndererek abone olunabilir.
✉ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N1 4AR
✉ Web site adresi: <http://members.aol.com/TKPIS> ✉ E-Mail adresi: <http://members.aol.com/mesajis>
✉ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulundadır. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Değişen Dönem ve Taktik Belgiler

Önder Egemen

Komünist partisinin önemli göstergelerinden bir tanesi de, nesnel durumu doğru değerlendiren, döneme uygun taktik belgileri doğru tespit edip doğru kullanmaktır. Değişen dönemle bağlı taktik belgiler komünist partisinin pusulasıdır. Lenin'in büyüklüğü, dönemi doğru değerlendirmesine, döneme partiyi uyarlamasına ve döneme uygun taktiksel belgileri atmasıyla yakından bağlıdır.

"Başarımız, bir yandan siyasal durumu doğru değerlendirmemize, taktik belgelerimizin doğru saptanmasına ve öte yandan da işçi yığınlarının gerçek savaşımçı gücünün bu belgileri desteklemesine bağlıdır." (Lenin, *İki Taktik*, s.8)

Yine aynı kitaptan taktik belgelerle ilgili önemli bir bölümü de yazmadan geçemeyeceğiz

"Sosyal-demokratlar (komünist-İ.S.) için yığınlara önderlik etmekte doğru taktik belgelere sahip olmak, bugün son derece büyük bir önem taşımaktadır. Devrimci bir dönemde, ilkelere dayanan sağlam taktik belgilerin önemini küçümsemek kadar tehlikeli birşey olamaz. Sosyal-demokrat (komünist-İ.S.) hareketi içindeki karşıtlarının safına geçmekte ama aynı zamanda da zamanının ilerisinde olan ve bir sürü yanlışlarına, yanlışlarına vb. karşın, hareketin izlediği yolu gösteren belgelerin ve taktik kararların önemini küçümsemektedirler. Tam tersine, sağlam Marksist ilkeler doğrultusunda proletaryayı yönetmek isteyen ve olayların kuyruğunda sürüklenmek istemeyen parti için, doğru taktik kararların hazırlanmasının pek büyük bir önemi vardır. (Lenin, *agy*, s.10)

Lenin'in bu önemli uyarılarını değişen dönem ve partimiz açısından uyguladığımızda dönemi nasıl doğru değerlendirdiğimizi ve döneme uygun taktik belgileri yüreklice attığımızı çok iyi görürüz. Leninci bir parti siyasal durumu doğru değerlendirip, siyasal

taktik belgileri doğru kullanmak zorundadır. Herkesin elinin titredığı bir dönemde devrimci durum tespitini yapmak, siyasal dönemi zaman geçirmeden doğru değerlendirmek, birçok durumu dikkatli gözlemeyle, doğru bilgiyle donanmayla bağlıdır. Ayrıca döneme uygun doğru taktik belgi atmak da bu ölçüde önemli bir tespittir.

"Sınıf savaşında, doğru taktiklerin ve dolayısıyla doğru belgelerin önemi, savaşta orduya çıkarılan emirlerden çok daha büyüktür. Siyasal savaş hem daha karmaşık, hem daha büyük ölçeklidir. Bu nedenle, belgileri doğru kullanabilmek için bazı yönere dikkat etmek gerekir.

"*Birincisi*, parti taktiklerinin kısalmış, keskinleşmiş bir özeti demek olan belgeler, 'belirli bir siyasal ortamın kendine özgü özelliklerinin tümünden çıkartılmalıdır'. (Lenin, *Toplu Eserler*, c.25, p.185) Siyasal yaşamın o günkü acil gereksinimlerini yansıtmalıdır.

"*İkincisi*, belgeler, birinci özelliğe bağlı olarak, a) halkın önünde duran ana düşmanı, b) devrimci başkaldırışa karşı halk sınıfları içindeki ana engelleri deşifre etmeli, c) devrimci ögelerle birlik yolunu açmalıdır. (Lenin, *age*, c.18, p.190)

"*Üçüncüsü*, 'taktik belgelerimizin olayların gerisinde topallamasıyla ve olaylar geçtikten sonra onlara uyarlanmasıyla yetinmeyiz. Bizi ileri götüren, yolumuzu aydınlatan ve hareketin acil görevlerinin üzerine çıkaran çeşitinden belgelerimiz olmalıdır. Tutarlı ve dayanıklı bir savaşım yürütebilmek için proletarya partisinin taktiklerini olaydan olaya saptamaması gerekir. Taktik kararlarında, Marksizm ilkelerine bağlılığı, devrimci sınıfın ilerici görevlerine gereken önemi vermekle birleştirmesi gerekir.' (Lenin, *age*, c.7, p.153)

"*Dördüncüsü*, belgeler açık ve anlaşılır olmalıdır. 'Taktikler tartışılmalıdır ama bu tartışmada, en büyük netliğe ulaşmak amaçlanmalıdır. Taktik sorunlar, partinin

siyasal tutumunun sorunlarıdır. Bir tutum çizgisi teoride, tarihsel olaylarda, tüm siyasal durumun çözümlenmesinde vb. temellendirilebilir ve temellendirilmelidir. Ama bütün bu tartışmalarda, savaşım veren bir sınıfın partisi, siyasal tutumumuza ilişkin sorunlarda, *çifte anlam çıkarmaya yer vermeyen*, kesinlikle net yanıtların gerekliliğini gözden kaçırmamalıdır. -Evet- mi, -Hayır- mı? Şu anda, bu belli durumda şu ya da bu yapılmalı mıdır, yapılmamalı mıdır?' (Lenin, *age*, c.9, p.262)

"Demek ki, belgileri doğru ve zamanında üretebilmek, doğru kullanabilmek, komünist partisinin *yetişkinliğinin* ve önderlik yeteneğinin bir göstergesidir." (R. Yürükoğlu, "Propaganda ve Ajitasyonun Güncel Sorunları", *İşçinin Sesi'nin Yayınları 1980*, s. 72-73)

Devrimci döneme bağlı olarak, "*İşçiler Silahlanın, Devrime Hazırlanın*" silahlı ayaklanma belgisi işte tam bu temelde bir belgidir. Bu tespitler partimizin Marksizm-Leninizmi doğru bilip, ülkemize doğru ve zamanında uygulamasının güzel örnekleridir.

"*İşçiler Silahlanın, Devrime Hazırlanın*" belgisi, silahlı halk ayaklanmasının *propagandası* anlamındadır. Silahlı halk ayaklanması bugün başlamamıştır. Ama o tarafa doğru giden patlayıcı ortam gittikçe büyümektedir. O gün geldiğinde "*İşçiler Silahlanın, Devrime Hazırlanın*" belgisi, *propaganda* anlamından çıkacak, *eylem* anlamında atılacaktır.

Bütün sorun, dönemi doğru değerlendiren, doğru taktik belgileri atan partimizin, bu doğru taktik belgeler arkasında yığınları ayaklandırıp, devrimi gerçekleştirmesi, iktidarın burjuvazinin elinden koparılıp alınmasıdır. Kısacası doğru tespitlerle iş bitmiyor. Önemli olan yığınları doğru taktik belgilerin arkasına dizebilmektir. Bu da yığınların içinde olmaktan geçiyor. Fabrikalarda, semtte, okulda, barikatta, yığınların her türlü hak ve adalet kavgasında doğru taktik belginin arkasında durmaktan geçiyor. Öyleyse haydi döneme uygun çalışmaya! Haydi, taktik belgelerimizin arkasında durmaya! ♦

Güle Güle 20. Özveri Taarruzu

Bu yılda Özveri Taarruzu kapanış toplantısını coşkuyla gerçekleştirdik. Böylece 20.Özveri Taarruzumuzu da almamızın akıyla ve yüksek bir morale geride bıraktık.

Açılış ve devrim şehitlerinin anısına saygı duruşundan sonra TKP Marşımızı okuduk.

İngiltere'deki taarruz çalışmalarımızı yöneten yoldaşın konuşmasının ardından Fransa'dan gelen yoldaşlarımız taarruz deneyimlerini anlattılar. Daha sonra partimizin Genel Sekreteri Yürükoğlu Yoldaş, bu yılki taarruzun son bir kaç yıldır yapılan taarruzların en iyisi olduğunu ve Türkiye'nin şu an içinde yaşamakta olduğu devrimci durum koşullarında karşılaşılabileceği durumları anlatan bir konuşma yaptı.

Sıra ödül törenine geldiğinde kızıl flâmalarla donatılmış salonumuzda sessizlik ama bunun yanı sıra heyecan ve kıpırtılar seziliyordu. Ödüller vermek üzere partimize uzun yıllar emeği geçmiş en deneyimli yoldaşlarımızdan biri davet edildi. Sosyalist bir yarışma içinde geçen 20.Özveri Taarruzu'muzda 3 dalda birincilik yarışması yapıldı. "En çok kişisel katkı yapanlar", "hedefini en çok aşanlar", "en fazla bağış toplayanlar" kategorilerinde toplanan 9 yoldaşımız sertifika (berat) ve her dalın birincisine de imzalı kitaplarımızdan ödül verildi.

Son olarak taarruzun genel birincisi yoldaş, geleneksel kütüğümüze plaket taktı. Yoldaşlarımızın yüzlerindeki haklı gurur ve

memnuniyetleri hepimizi çok mutlu etti. Fransa'dan gelen yoldaşların anlattığı kimi gerçek olaylar temelindeki fıkraları ile daha da coştuk. Daha sonra Mercan Köklü yoldaşımızın yazdığı "Yaşamak Gerek" adlı şiiri bir yoldaşımız okuduktan sonra, Enternasyonal'i hep birlikte söyleyerek toplantımızı kapadık.

İlerleyen saatlerde türkülerimizle, marşlarımızla, semahlarımızla birlikte güzel vakitler geçirdik.

Hep birlikte güle güle 20. Özveri Taarruzu derken, gelecek taarruzlara ve Türkiye'ye umutla bakıyorduk. ♦

E. Diyarlı

R. Yürükoğlu

BELGİLERİN SINIFLANMASI

Parti taktikleri ve belgiler konusunu kafamızda iyice yerine oturtabilmemiz için öncelikle belgeleri amaçları yönünden bir ayırma sokmalıyız.

Belgeler, en başta stratejik ve taktik belgeler olmak üzere ikiye ayrılabilir. *Stratejik belgeler* ülkenin içinde bulunduğu ekonomik-toplumsal aşamadaki genel savaşın ana hedefini, ana yönünü, içeriğini, anlamını veren, (doğru ya da yanlış olarak) belgelerdir. *Taktik belgeler*, partinin o günkü ana hedefini, ana yönünü, taktiğinin içeriğini, anlamını veren (doğru ya da yanlış olarak) belgelerdir.

Türkiye devrimci hareketinde belgeler üstüne yapılan en genel yanlış, işleri stratejik belgelerle yürütme çabasıdır. Örneğin 1973 öncesinde TIP vardı, yıllar yılı "sosyalist Türkiye"den başka belge kullanmadı. Öte yandan MDD'cilik vardı, "bağımsız Türkiye"den başka belge kullanmadı. Bugün de pek farklı değil. Bu, Türkiye devrimci hareketinin belgeleri propaganda ve ajitasyonda kullanmayı henüz tam bilemediğinin kanıtıdır. Stratejik belgeleri yığınları hareketlendirmeye yeterlidir sanılıyor. Oysa, yığınların böyle genel ve bir anlamda soyut belgelere "sarılıp" devrim yaptığı daha görülmemiştir. Stratejik belgeler, günün istemlerini seslendiren, yığınlara somut yol gösteren belgeler değildir. Öncü güçlerin duygularını bileyebilir. Ama, öncü güçler için geçerli olan şeylerin yığınlar içinde hemen, aynı derecede geçerli olacağını düşünmek sektektir. Sınıf özünde, küçük burjuva aydınının işçi ve emekçi halkla kaynaşmamışlığını yansıtır.

Stratejik belgeler kullanılmalı, hatta her geçen gün daha güçlü ve yaygın olarak kullanılmalıdır. Ama bunun yanında, milyonlarca emekçinin bu stratejik belgelerle, devrim aşamasının ana hedefleriyle bağını kuran *taktik* belgelere asıl önem verilmelidir. Taktik belgeler yığınların acil istemlerini seslendiren, günün çelişkinin kavrayan belgeler oldukları için, stratejik belgelerin de daha iyi anlaşılmasını ve benimsemesini sağlarlar.

Stratejik ve taktik belgeler ayrımı böyledir. Şimdi geliyoruz bir başka ayırma. Belgeleri bir de sınıf savaşımının aşamalarına, dönem-

R. Yürükoğlu Yoldaş, 3. basımı Eylül 1980'de yapılan "*Proganda ve Ajitasyonun Güncel Sorunları*" adlı kitabında, özellikle 12 Eylül öncesi yaşanan ağır devrimci durum koşulları gözönünde bulundurularak, komünist partisinin yığınları propaganda-ajitasyon ve eylemiyle kazanmasının önemi üzerinde durmuştu.

Komünist partisinin her dönem çalışmasına önemli bir ışık saçan bu kitabın, "*Belgeler Üstüne*" olan ikinci bölümünden sayfa 48-72 arasındaki bölümü -günün polemiklerini dışarıda bırakarak- bu sayımızda yayınlıyoruz.

Basımı tükenen bu kitabın, genelinin olduğu kadar, özellikle bu bölümünün bugünün görevlerini anlamada yardımcı olacağını düşünüyoruz.

lerine bağlı olarak ayırabiliriz. Öğrenilmesi gereken ayrımlar buradadır. Belgeler sorunu dendiğinde asıl kastedilen bu ayırmadır.

Komünist partisinin taktikleri ve bunların anlatımı demek olan belgeler, ülkenin içinde yaşadığı toplumsal ve siyasal koşulların bütünselliğinden çıkar. Taktikler ve belgeler bu nedenle, ülkenin ve devrim hareketinin içinde bulunduğu dönemlere göre değişir ya da değişik anlam kazanır.

Bu dönemleri ve dönemlerin gerektirdiği taktikleri ve belgeleri kabaca şöyle sıralayabiliriz:

1. *Devrim öncesi durum*: Bu dönemde komünist partisinin ana taktiği, proleter ideolojisini işçi sınıfı içinde yaymak, savaşı birey ve gurupları partiyeye kazanmaktır. Belgeler de ona göredir. Ne halk ayaklanması ve ne de ayaklanmaya hazırlık hedefleri konmaz. Belgeler genel propaganda, ajitasyon ve örgütlenme görevlerini yapar.

Lenin, 1897'leri bu dönemin belgelerine örnek verir.

2. *Devrimci Durum*: Yığınların hareketlendiği, eski üst yapının çölmeye başladığı "devrimci durumda" ideolojik savaşım, yeni bir yaşam ve yeni yöntemler ister. Kendine özgü ajitasyon ve propaganda ister. Dün genel teorik sorunlar olan proleter

hegemonyası, devrimci zor kullanım, ayaklanma ve devrim, burjuva devletin yerle bir edilmesi ve diktatörlük sorunları bugün çeşitli yönleriyle pratik sorunlar olmuştur" (1). Belgeler de, yeni dönemin gereklerini izler. Yığınları harekete geçmeye çağırır.

Tüm propaganda ve ajitasyon *ayaklanma çağırısına*, ayaklanmayı yığınlara benimsetmeye yöneltilir. Halk ayaklanması belgisi atılır. Fakat bu dönemde ayaklanma belgisi, somut ayaklanma hedefini değil, ayaklanmanın *propagandası* hedefini taşır. Ayaklanmanın *toplumsal psikolojik* koşullarını yaratmayı amaçlar. Partinin ana taktiği, geniş emekçi yığınlarını kendi siyasetine kazanmaktır.

Lenin, 1901-1902 yıllarını bu döneme örnek olarak verir. Ve somut devrimin, somut ayaklanmanın başlamasına dek olan bu iki aşamayı da (devrimci durum öncesi dönem ve devrimci durumu) *propaganda dönemi* olarak değerlendirir.

3. *Somut ayaklanma ve devrim aşaması*: Bu dönem, devrimci durumun en üst aşamasına, "ülke çapında kriz"e yükseldiği iç savaşın yer yer başladığı, ya da başladığı dönemdir. Bu dönemde partinin ana taktiği, somut olarak yığınlarla birlikte ayaklanmadır. Lenin'in deyişiyle, bu dönemde eleştiri silahının yerini, silahlı eleştiri alır. Parti, ayaklanma planı yapar, silahlı doğuş birlikleri kurar. Bu dönem, ilk iki dönemden farklı olarak, propaganda değil, *eylem dönemidir*. Belgeleri de eylemi somut olarak hedefleyen belgelerdir.

Lenin, örneğin 1905 yılını bu döneme örnek verir.

Şimdi söylediklerimizi Lenin'in yazdıklarında tartalım.

Lenin, 1905'de yazdığı *Devrim Öğretir* adlı önemli yazısında, ayaklanma üstüne Bolşevik görüşlerin geçirdiği evrimi üç aşamada ele almıştır. Birinci aşama, yığınsal işçi sınıfı hareketinin başlama yılı olan 1897'dir. Lenin, *Devrim Öğretir*'de 1897 yılında yazdığı, *Rus Sosyal Demokratlarının Görevleri*' ni değerlendirirken şöyle diyor:

"Gördüğünüz gibi burada ayaklanma hazırlıklarından en ufak bir söz edilmemektedir. Bu söz edilene yalnızca bir ordunun

toparlanmasındır, yani genel olarak propaganda ajitasyon ve örgütlenmedir" (2).

İkinci aşama: 1902. Lenin *Ne Yapmalı*' yı yazıyor ve ayaklanma propagandası başlıyor. *Ne Yapmalı* ayaklanmaya ilişkin olarak şu noktaları getiriyor:

"1. (Ayaklanma- R.Y.) çağrısını 'oturup bekleyecek' özel ajanlar görevlendirerek bir ayaklanmayı 'hazırlama' fikrinin saçmalığı. 2. Düzenli çalışmada görev almış kişiler ve örgütler arasında, ortak yürütülen çalışmalar sürecinde kurulan ilişkilerin zorunluluğu. 3. Halkın proleter (işçi) kesimiyle, proleter olmayan (tüm hoşnutsuz) kesimleri arasındaki bağları bu çeşit çalışmalar sürecinde güçlendirme zorunluluğu. 4. Siyasal durumu doğru değerlendirme ve siyasal olaylara en hızlı biçimde 'tepki' gösterme yeteneğini ortak olarak geliştirme zorunluluğu. 5. Tüm yerel devrimci örgütlerin gerçekten birleştirilmesi gerekliliği". (3)

Lenin aynı yazıda ikinci dönemin özelliğini şöyle belirliyor:

"Dolayısıyla, ayaklanma için hazırlık belgisi şimdiden açıkça atılmıştır, ama henüz ayaklanma için doğrudan çağrı yapılmıyor. Hareketin bir ayaklanmayı şimdiden 'zorunlu kaldığı', derhal silahlanmak, dövüş birliklerinde örgütlenmek gerektiği henüz söylenmiyor." (4)

Lenin yukarıdaki alıntıları yaptığımız *Devrim Öğretir* adlı yazısını aynı 1905 yılında, sosyalist devrim teorisine büyük bir katkı olan *Demokratik Devrimde Sosyal Demokrasinin İki Taktiği* adlı yapıtın da yazıyor. Burada 1901-1902 dönemini, aşağı yukarı aynı cümlelerle şöyle belirliyor:

"Vulgar devrimbazlık ile kuyrukçuluk arasındaki farkı göstermek için Rusya Sosyal-Demokrat Hareketinden bir örnek mi istiyorsunuz? Verelim. O denli yakın olmalarına karşın bize şimdiden eski tarih gibi gelen 1901, 1902 yıllarını anımsayın. Gösteriler başlamıştı. Vulgar devrimbazlık, 'saldırı taktikleri' diye bir yaygara koparmıştı. (*Raboçeye Dyelo*) 'kana susamış' bildiriler yayınıyordu. (Yanlış hatırlamıyorsa bunlar Berlin kaynaklıydı.) Ve gazete yoluyla ülke çapında ajitasyon yürütme fikri, 'edebi züppelik' ve koltuk devrimciliği diye saldırıya uğruyordu (Nadejdin). Öte yandan kuyrukçuluk o zamanlar 'en iyi siyasal ajitasyon yolu ekonomik savaşım'dır' öğretisinde somutlanıyordu. Devrimci Sosyal-demokratların (komünistlerin-R.Y.) tutumu ne oldu? Onlar bu iki akıma da vurular. Bombacı yöntemleri ve saldırı taktikleri çığlıklarını yerdiler, çünkü açık yığın eyleminin yarının işi olduğu belliydi, ya da belli olması gerekirdi. Kuyrukçuluğu yerdiler ve hatta açıkça halk ayaklanması belgisini attılar. Bunu doğrudan doğruya bir çağrı anlamında değil (Bay Struve o dönem söylediklerimizde herhangi bir 'isyan' çağrısı bulamaz), *zorunlu* bir mantıksal sonuç çıkarma anlamında, 'propaganda' anlamında (ki bu bay Struve'un aklına ancak şimdi geliyor, değerli Bay Struve'umuz her zaman birkaç yıl geriden gelir.), şaşkın ve madrabaz burjuvazinin temsilcilerinin 'üzüntüyle ve uygunsuz olarak ' ancak bugün üzerinde atıp tuttukları o 'toplumsal-psikolojik koşulları' hazırlamak (abç) anlamında atmışlardı. O zamanlar, propaganda ve ajitasyon, ajitasyon ve propaganda nesnel

koşullar nedeniyle gerçekten öne çıkmıştı. O zamanlar, ayaklanmaya hazırlanma çalışmasının köşetaşı olarak haftada bir yayınlanması ideal görünür Rusya çapında bir gazetenin çıkarılması önerilebilirdi. (ve *Ne Yapmalı*'da önerildi de). O zamanlar, doğrudan silahlı eyle yerine yığınsal ajitasyon, bombalama yerine ayaklanmanın toplumsal psikolojik koşullarını hazırlamayı öngören belgeler, devrimci Sosyal-Demokrasinin (Komünist hareketin- R.Y.) tek doğru belgileriydi". (5)

Yine *Devrim Öğretir*'e dönelim. Üçüncü aşama: 1905. Lenin şöyle değerlendiriyor:

"*Vperyod*'da ve daha sonra üçüncü kongre kararında yeni bir ileri adım atılıyor. Ayaklanma için genel siyasi hazırlıkların yanı sıra, doğrudan bir belge atılıyor. Hareketin 'silahlı bir ayaklanmayı artık zorunlu kaldığı' belirtilerek, ayaklanma için derhal örgütlenmemiz ve silahlanmamız gerektiği, özel (dövüş için) birliklerin kurulması gerektiği söyleniyor. (6)

Evet, 1901'den bu yana süren devrimci durum, 1905' de "ülke çapında kriz"e varmış. Hükümet her yerde barışçıl ve silahsız halka ateş açıyor. Silahlı "Kara Yüzler" çeteleri halka terör uyguluyor. Çeşitli burjuva çevreler bile, "vatandaş milisleri" kurulması gerektiğini tanımaya başlıyor. İç savaş pratik olarak gündeme geliyor, yer yer başlıyor. Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisinin III. Kongresi böyle bir ortamda toplanıyor. (III.Kongre Bolşeviklerin topladığı kongredir, menşevikler ise aynı tarihlerde "Yeni Iskra Konferansı"nı topluyorlar.), ve ayaklanma görevini acil ve somut bir görev olarak belirliyor.

Lenin, *İki Taktik*'de, III. Kongre kararı üstüne şöyle yazıyor: "Herkesin önünde kabul ediliyor ve açıklanıyor ki, genel demokratik devrimci hareket bir ayaklanmayı artık zorunlu kılmıştır. Proleteryanın ayaklanma için örgütlenmesi, partinin temel ve vazgeçilmez görevlerinden biri olarak gündeme girmiştir. Proleteryanı silahlandırmak ve ayaklanmanın doğrudan yöneticiliğini üstlenmek olanağını sağlamak için *en enerjik* önlemlerin alınması için direktifler verilmiştir. (7)

Konuyu uzatmak da olsa, Bolşevik III. Kongrenin ayaklanma konusunda aldığı kararın tümünü okumanın, böyle bir ortamda alınması gereken önlemleri ajitasyon yönünden yararı olacaktır:

"1. Proleteryanın, konumu nedeniyle başta gelen ve tek tutarlı devrimci sınıf olarak, Rusya genel demokratik devrimci hareketinde yönetici rolü oynamakla yükümlü olduğunu;

"2. Bugün bu hareketin artık bir silahlı ayaklanmayı zorunlu kıldığını;

"3. Proleteryanın kaçınılmaz olarak bu ayaklanmada en enerjik rolü oynayacağını ve onun katılımının Rusya'da devrimin kaderini belirleyeceğini;

"4. Proleteryanın bu devrimde yönetici rolünü ancak onun savaşlarını hem ideolojik, hem de pratik olarak yönlendiren Sosyal-demokrat (komünist-RY) İşçi Partisi'nin sancağı altında tek ve bağımsız bir siyasal güç olarak birleşerek oynayabileceğini;

"5. Proleteryanın burjuva demokratik Rusya'nın mülkiyet sahibi sınıflarına karşı sosyalizm için savaşımında en elverişli

koşulları ancak bu rolü oynayarak sağlayabileceğini saptayan RSDİP III. Kongre'si, proleteryanı otokrasiye karşı silahlı ayaklanma yoluyla doğrudan savaşım için örgütlenme görevinin, içinde bulunduğumuz devrimci anda partinin başta gelen en acil görevlerinden biri olduğunu saptar.

"Buna uygun olarak, Kongre, tüm parti örgütlerini;

"a. Proleteryanı yaklaşan tüm silahlı ayaklanmanın yalnız siyasal önemini değil, pratik örgütsel yönlerini de propaganda ve ajitasyon yoluyla anlatmakla;

"b. Bu propaganda ve ajitasyonda, ayaklanma başlarken ve sürerken büyük önemi olabilecek olan yığınsal siyasal grevlerin rolünü anlatmakla ve onun doğrudan yönetiminin bir planını çıkarmak, uygun ve gerekli olduğu zaman parti işçilerinden oluşan özel gruplar kurmakla görevlendirir."(8)

Devrimci durumda, devrimin, ayaklanmanın, zor kullanımın yoğun propagandasının yapılması ve devrimci eyleme (ayaklanma anlamında) hazırlık yapılması gerektiğini, bunun somut ayaklanma çağrımaktan çok farklı birşey olduğunu, Lenin'in pek çok yazısında bulabilirsiniz. Biz, uzun bir alıntı ile bir örnek daha vereceğiz. 1915'de Avrupa'da devrimci durum var ve Lenin, Rusya'dan örnekleyerek yapılması gereken görevlerin ne olduğunu tartışıyor: (Okuyacağınız alıntı, devrimci durumu, devrimci saldırımlar ve karşı-devrimci silkinmeler taşıyan bir süreç olarak anlamak gerektiğini göstermesi yönünden de önemlidir.)

"1911'de hiç kimse, kesin olarak ya da başka bir biçimde belirleyici bir savaşın 'eşikte' olduğunu söylemiyordusa, Kriçevski, Martınof ve şürekasının 'eşikte' bir savaşa ilişkin 'histerik' yaygaralarını o zamanlar ciddiyetten uzak olarak niteliyordusa, biz devrimci Sosyal-demokratlar (Komünistler-R.Y.) kesin olarak başka birşeyi daha belirtiyorduk: 1901'in devrimci gösterilerini aktif olarak destekleme, besleme ve geliştirme, onları en kararlı devrimci belgelerle donatma görevini 1901'de ancak iflah olmaz oportünistlerin anlamayacağını söylüyorduk. Tarih bizi ve yalnızca bizi doğruladı. Tarih oportünistleri mahkum etti ve işçi sınıfı hareketinden attı. Belirleyici bir savaş 'eşikte' olmadığı halde, ilk belirleyici savaş ancak dört yıl sonra yeraldığı o da son savaş, yani bitirici ve çözümlenici savaş olmadığı halde böyle oldu.

"Bugün Avrupa neredeyse aynı devrimi yaşıyor, tıpatıp aynı deneyimi. En ufak bir kuşku olamaz ki, aynen 1901 Rusya'sında olduğu gibi 1915 Avrupa'sında devrimci durum vardır. Proleteryanın burjuvaziye karşı ilk 'belirleyici' savaşımın dört yıl sonra mı, iki yıl sonra mı yer alacağını söyleyemeyiz. Ama şunu biliyoruz ve 'kesinlikle' belirtiyoruz ki, bugün acil ve bağlayıcı görevimiz artan huzursuzluğu ve şimdiden başlamış olan gösterileri desteklemektir. Almanya'da bir topluluk Şaydeman'ı yuhalamıştır, birçok ülkede yaşam pahalılığına karşı gösteriler düzenlenmiştir. Akselrod, Sosyal-demokratların (Komünistlerin-R.Y.) bu acil ve zorunlu görevinden yan çizer. Akselrod işçileri bu görevi yerine getirmekten alıkoymak istiyor. Akselrod'un söylediklerinin siyasal içeriğini ölçersek, onun sosyal-yurtseverliğini ve sosyal-şovenizmin liderleriyle birlik olduğunu ve devrimciylem için propaganda ve hazırlığa

karşı olduğunu görürüz. Sorunun özü budur. Gerisi yalnızca laftır.

“Sosyalist devrimin arifesinde olduğumuz kuşku yoktur. Bu, Kautski gibi aşırı tedbirli teorisyenler tarafından daha 1909’da kabul edilmişti. (*Der Weg zur Macht*). Oybirliğiyle kabul edilen Basel Manifestosu’nda da kabul edilmişti. 1901’de ilk Rus devriminin “arifesi”nin dört yıl sürüp sürmeyeceğini nasıl bilemiyorduksak, bugün de bilemiyoruz. Devrim uzun yıllar süren çarpışmalardan, burjuva düzeninin karşıdevrimci kıvranlılarıyla kesilen birkaç saldırı döneminden oluşabilir ve herhalde öyle olacaktır. Bugünkü siyasal durumun ana sorunu şu soruya indirgeniyor: Halihazırda varolan devrimci durumdan devrimci hareketler desteklenerek ve geliştirilerek yararlanmalı mı, yararlanmamalı mı? Evet mi, hayır mı? Bugün sosyalist şovenistlerle devrimci enternasyonalistleri siyasal yönden ayıran sorun budur”.

(9)

Daha önceki sayfalarda, Lenin’in son aşama olan “ayaklanma ve devrim” aşamasını “eylem aşaması” (ayaklanma anlamında) ve önceki aşamaları, “propaganda aşaması” olarak değerlendirdiğini söylemiştik. Bunu da, Lenin’in 1921’de Komintern’in III. Kongresinde yaptığı konuşma ile örneklenebiliriz. O yıllarda Avrupa’da devrimci durum var, ayaklanma aşamasına geçme olasılığı var ama komünist partiler çok zayıf. Böyle bir ortamda yapılması gerekenleri anlatırken Lenin şöyle diyor:

“Hiçbir yerde hiçbir komünist partisi henüz işçi sınıfının çoğunluğunu kazanamadı. Yalnız örgütsel yöneticilik yönünden değil, komünizmin ilkelerine de kazanamadı. Herşeyin temeli budur. Tek akla yakın taktiğin bu temelini ‘zayıflatmak’, *ca-nisine sorumsuzluktur*.

“Dolayısıyla: Avrupa’da patlayıcı maddenin bolluğuna bakarsak, kısa bir süre içinde devrimci patlamalar yine de olanaklıdır. Olağanüstü durumlarda, işçi sınıfının kolay bir ukusu da olanaklıdır. Ama şu anda komünist Enternasyonal’in taktiklerini bu olanağa dayandırmak saçma olur. *Propaganda döneminin bittiğini, eylem döneminin başladığını* yazmak ve düşünmek saçma ve zararlıdır. (abç).

“Komünist Enternasyonal’in taktiği en başta eski *sendikalar* içindeki işçiler olmak üzere, işçi sınıfının çoğunluğunu kazanmak için yürütülecek ardıcıl ve düzenli bir çalışmaya dayanmalıdır. O zaman olayların gidişi ne yana olursa olsun, kazanacağımız kesindir. Olayların olağanüstü iyi bir gidişi sonucunda kısa ömürlü bir ‘kazanmaya’ gelince, onu her enayi yapabilir.” (10)

Verdiğimiz bu yoğun alıntılarda açıkça görüldüğü gibi, Lenin dönemleri genel olarak devrimci durum ve ayaklanma aşaması olarak üçe ayırmıştır. İlk ikisine *propaganda dönemi*, sonuncusuna *eylem dönemi* (ayaklanma, sonul vuruş anlamında) demiştir. Belgilerin de dönemin görevlerine bağlı olarak, bu üç dönemde üç ayrı görev yüklediğini söylemiştir.

(...)

Biz yine konumuza dönelim. Daha sonra Stalin, Lenin’in yazılarında yer alan ve Bolşeviklerin uyguladıkları anlayışı şöyle formüle etmiştir:

1. *Propaganda belgisi*: Savaşan birey ve grupları partiye kazanma amacını taşır. 2. *Ajitasyon belgisi*: Geniş emekçi yığınları kazanma amacını taşır. 3. *Eylem belgisi*: Geniş yığınları saldırıya geçirme amacını taşır. 4. *Parti direktifi*: Belirli bir gün, belirli bir zaman için doğrudan ayaklanma direktifi. (11)

Stalin’in yaptığı ayırdındaki ilk üç belgi çeşidi yaklaşık olarak Lenin’in ayırdığı dönemlere denk düşmektedir. Somut ayaklanma emri demek olan “parti direktifi”ni Stalin de belgi olarak saymamıştır. Yaklaşık olarak dedik çünkü, Lenin’de propaganda ve ajitasyon bu denli kesin sınırlarla birbirinden ayrılmamıştır. Gerçekten de dönemleri bu

Tüm propaganda ve ajitasyon ayaklanma çağrısına, ayaklanmayı yığınlara benimsetmeye yöneliktir. Halk ayaklanması belgisi atılır. Fakat bu dönemde, ayaklanma belgisi, somut ayaklanma hedefini değil, ayaklanmanın propagandası hedefini taşır. Ayaklanmanın toplumsal psikolojik koşullarını yaratmayı amaçlar. Partinin ana taktiği, geniş emekçi yığınlarını endi siyasetine kazanmaktır.

sözcüklerle ayırmak sakıncalar getirebilir. Çünkü Stalin’in propaganda dönemi diye adlandırdığı dönemde ajitasyon da vardır, daha önemlisi, ajitasyon dönemi dediği dönemde propaganda da şiddetle vardır. Bu nedenle, Lenin, bu iki döneme birden “propaganda dönemi” demiştir.

Kullanılan sözcüklerin doğurabileceği sakıncalar bir yana, Stalin’in dönemleri ayırırken baktığı ölçüt ve ayırdığı dönemlerin özü Lenin’le aynıdır. Stalin’in belirlediği belgi biçimlerine verdiği örnek bunun kanıtıdır, okuyalım.

“Belgeler, savaşımın değişik hedeflerine göre değişir. Bu hedefler ya bütün bir tarihsel dönem, ya da belli bir tarihsel döneme ait aşamaları ve dönemleri kapsayabilir. İlk kez geçen yüzyılın 80’li yıllarında “Emeğin Kurtuluşu” gurubunca atılan ‘Kahrolsun Otokrasi’ belgisi, bir *propaganda* belgisiydi. Amacı en kararlı ve sağlam-savaşçı kişi ve grupları Partiye kazanmaktır. Rus-Japon savaşı döneminde, otokrasinin dengesizliği işçi sınıfının geniş kesimlerince az çok farkedildiğinde, bu belgi geniş emekçi yığınları kazanmaya yönelik bir *ajitasyon* belgisi oldu. 1917 Şubat Devrimi’nden hemen önceki dönemde, çarlık yığınların gözünden tümüyle düştüğü zaman, ‘Kahrolsun Otokrasi’ belgisi ajitas-

yon belgisi olmaktan *eylem* belgisi olmaya dönüştü, çünkü geniş yığınları çarlığa karşı saldırıya geçirmeyi amaçlıyordu. Şubat Devrimi sırasında bu belgi bir *parti direktifi*, yani çağrılı belli kurumlarını ve belli konularını belli bir tarihte ele geçirmeye doğrudan bir çağrı oldu, çünkü artık sorun çağrılı devirmek ve yoketmekti. Direktif, Partinin belli bir günde, belli bir yerde doğrudan eyleme çağrısıdır. Parti üyeleri üzerinde bağlayıcıdır. Çağrı yığınların istemlerini doğru ve uygun bir biçimde dile getiriyorsa, zamanı gerçekten olgunlaşmışsa, genellikle geniş emekçi yığınlarınca benimser.”(12)

Yukarıda okuduğunuz örnek, aynı zamanda, stratejik bir belginin, değişik taktik aşamalarda değişik anlam kazandığının da örneğidir.

Türkiye devrimci hareketinde yeterince anlaşılmamış olan işte budur, belgilerin, (hatta aynı belginin), değişik dönemlerde değişik birşey anlattığıdır. Hele bizim Menşevikler! Ayaklanma ve silah dediğimiz için bizi “anarşist”, “serüvenci”, “goşist” olarak değerlendirmeleri, Marksist-Leninist teorinin öteki yanları gibi, “dönemler-taktikler-belgeler” konusunda da ne zavallı, ne çaresiz bir bilgisizlik içerisinde olduklarının kanıtıdır. (Eğer bile bile sahtekarlık yapmıyorlarsa.) Belgileri, direktifle, ya da propaganda döneminin belgilerini devrim aşamasının belgileriyle (Stalin’in deyimiyile, ajitasyon belgisini, eylem belgisiyle) birbirine karıştırmak aşırı tehlikeli bir yanlıdır. Ya zamansız çıkışlara, devrimci güçlerin kırılmasına, ya da gecikmeye, nal toplamay yol açar.

Bir örnek verelim. Ajitasyon belgisini, zamanından önce eylem belgisi gibi yorumlamanın örneği. Rusya’da 1927 Nisan’ında, “Tüm İktidar Sovyetlere” belgisi bir ajitasyon belgisiydi. Oysa aynı ay Petrograd’da bu belgi altında yapılan gösteri, belgivi eylem belgisine dönüştürmeye, kişilik sarayı kuşatarak ayaklanmayı başlatmaya çalışmıştı. Zamansız, erken, çok tehlikeli bir yanlıştı. Bolşevik partisi, bu gösterinin başını çekenleri açığan lanetledi.

Parti taktiklerine ve belgilere bakış açısı yönünden söylenmesi gerekenler kısaca böyledir. ◆

Yararlanılan kaynaklar:

1. R. Yürükoğlu, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, İşçinin Sesi Yay. Beşinci basım, Mart 1980, s.134)
2. V.I. Lenin, *Devrim Öğretir*, CW c.9 s.150
3. Ref no.7, s.151-152
4. Ref no.7, s.152
5. V.I. Lenin, *Demokratik Devrim ve Sosyal Demokrasinin İki Taktiği*, CW c.9, s.70-71
6. Ref no.7, s.152
7. Ref no.10, s.73
8. ref no.10, s.72 (dip not)
9. V.I. Lenin, *Kautsky, Axelrod, Martov - Gerçek Enternasyonalistler*, CW. c.42, s.320-321
10. V.I. Lenin, Komünist Enternasyonalin Üçüncü Kongresi, CW c.42, s.398-321)
11. J.V. Stalin, *Strateji ve Taktik Üzerine Sorular*, CW c.5, s.174-176)
12. Ref no.16, s.174-175

HALKIN GÜCÜ: HALK MECLİSLERİ-II

Mustafa Kızıltepe

Demokratik Halk Meclisleri ilgili yazımın ilk bölümünde Halk Meclisleri kavramının ilk ortaya çıktığı en eski tarihsel dönemleri gördük. Bulabildiğimiz örnekler içinde en eskiler 17. ve 18. yüzyıla kadar uzanıyordu. Söz konusu dönem içinde en çarpıcı örneği, 1789 Fransız Burjuva Devrimi sırasında Komün adıyla tarih sahnesine çıkan Meclisler oluşturuyordu. Aristokrasiye ve feodal erke başkaldıran güçler arasında, ayakları üstünde dikilme çabası veren burjuvazi de bulunduğu, doğal olarak onlar da devrimle birlikte oluşan komünlerin doğal üyesiydiler. Burjuvazinin temsilcilerinin bu Halk Meclislerine katılımı, devrimle birlikte siyasal erki ele geçirip egemen sınıf konumunu sağlama almasıyla birlikte giderek seyrekleşti ve sonunda halkın saflarından kopup, ana düşman bir sınıf haline geldi.

Fransa'da 1848-1850 yıllardan yaşanan devrim dönemine ulaştığımızda toplumdaki sınıflar arasında saflar çok daha netleşmişti. Fransız burjuvazisi ülkede kapitalizmin gelişmişlik düzeyiyle orantılı olarak kendi mezar kazıcısı olan işçi sınıfını da ortaya çıkarıyordu. 24 Şubat ve 20 Aralık 1848 tarihleri arasında yaşanan on aylık dönem de, Fransa tarihinde işçi sınıfı için önemli deneyimlerle dolu bir devrimci süreçtir.

Bu dönemi işçi sınıfının bilimi ışığında incelemeye çalışan bizler için en büyük şans o dönemde bu bilimin kurucularından ve en büyük önderlerinden Karl Marks ve Friedrich Engels'in yaşıyor ve en verimli, en üretken yıllarına başlıyor olmalarıdır. 1848 devrimiyle ilgili olarak Marks'ın yazmış olduğu, "Fransa'da Sınıf Savaşları" ve de "Louise Bonaparte'nin 18. Brumaire'i" adlı yapıtları dünya işçi sınıfının bilim hazinesinin en seçkin temsilcilerindedir ve dönemin Fransa'sını anlamaya çalışanlar için vazgeçilmez başvuru kaynaklarıdır. Marks ve Engels ile ilgili olarak söz açmışken bir noktayı daha belirtmemizde yarar var: 1848 yılının onlar açısından bir başka önemi daha var ki, o da *Komünist Manifesto*'nun yayınlandığı yıldır. Bu başyapıtın önemini ne kadar vurgularsak azdır. Son ikiyüzlü yıllık dönem içinde herhalde bu kadar çok dile çevrilip, basılan bir başka yapıt daha yoktur. *Komünist Manifesto*'da ayrıca konumuza ilişkin fikirleri bulmak olası olduğu gibi, 1871 Paris Komünü'nün deneyiminin ışığında altı çizilmesi gerekli dersleri de bulmak olanaklıdır. Bu söylediklerimizi aşağıda yeri geldikçe daha açık edeceğiz. Şimdi konumuzu fazla dağıtmamak kaygısıyla yeniden 1848 devrimine dönelim.

Fransa'da Şubat 1848'de gerçekleşen devrimde Halk Meclisleri konusunda en çarpıcı örneklerden biri kuşkusuz, "İşçiler İçin Hükümet Komisyonu"dur. Bir diğer adı da, "Luxemburg Komisyonu" (Paris'teki Luxemburg sarayında icraat yaptığı için bu şekilde anılıyor.) olan bu meclis, devrim sırasında halk yığınlarının baskısı sonucunda ortaya çıktı ve gerçek bir "işçi komisyonu" niteliğindeydi. Yapısal olarak bir komisyon-

dan ve bir de meclisten oluşuyordu. Bünyesinde korporatif temelde seçilmiş işçilerle patronların delegeleri ve de Louise Blanc gibi birkaç sosyalist düşünür bulunuyordu. Kısa sürede patronların delegeleriyle işçi temsilcilerinin arasında uzlaşmaz görüş ayrılıkları belirmeye başlayınca patronların delegeleri çekip gittiler ve bu komisyonlar giderek işçi ve emekçilerin siyasal ve toplumsal istemlerini dile getirdikleri platformlar haline geldiler. Haziran 1848'deki ayaklanmanın egemen sınıflar tarafından kanla bastırılmasının ardından bu komisyonlar dağıtıldı. 20 Aralık'ta Louise Bonaparte devlet başkanı seçilerek erki ele geçirdi. Dört yıl sonra, Aralık 1852'de kendini imparator ilan etti, ta ki 1870 yılında Fransız ordularının Prusya orduları tarafından hezimete uğratılıp Paris'i kuşatmaları ve ardından Paris Komünü'nü doğuran olaylara gelene kadar...

Demokratik Halk Meclisleri: Proletarya Diktatörlüğünün bir çeşidi

Konumuz açısından Paris Komünü'nün önemi ve de Marks'ın bu tarihsel olaya olan ilgisi bambaşkadır. 1905 devrimi yaklaşırken Rusya'da sovyetleri kurma çabasında olan Lenin ve Bolşeviklerle diğer örgütlerin de model olarak baktıkları tarihsel olay hiç kuşkusuz ki geçen sayımızda da üzerinde durduğumuz Paris Komünü'dür. Şimdi bu gözle başlattığımız araştırmamızın sonuçlarını yazmaya devam edelim.

Paris Komünü ile ilgili yazılarımızdan hatırlanacağı gibi, Paris'in silah altına alınmış işçi-emekçi evlatlarından başka birşey olmayan (yani klasik anlamıyla bir sınıfın baskı gücü olarak eğitilmiş ordularıyla hiçbir ilişkisi olmayan) Ulusal Muhafızlar, merkez komitelerini bir asker delegeleri meclisleri sisteminin başına oturtmuşlardı. Paris Komünü'nü de tüm dünyaya ilan eden kurum buydu. Her temel birim bağlı olduğu birliğe temsilcisini seçiyor ve her birlik de seçimle üç temsilcisini almış kişiden oluşan merkez komitesine yolluyordu. Her ay tüm birimlerde toplanan genel kurullar da tabana iyi çalışmayan temsilcilerini derhal görevden almak olanagını tanıyordu. Demokrasi sözcüğünü dilinden düşürmeyen dünya burjuvazisinin kaç temsilcisi böyle bir yükümlülük altına girebilir, merak ederiz!... Dünya işçi sınıfı ise bu uygulamayı pratiğe koyalı 125 yıl oluyor.

Yine Komün ile ilgili yazılardan hatırlanacağı gibi, Paris Komünü'ne çok çeşitli siyasal görüşlü guruplar katıldı. Marks ve Engels'in önderlik ettiği 1. Enternasyonal'e üye ya da onun görüşlerine yakın duranlar azınlıktaydı. Blanqui'nin tezlerini savunanlar hem devrimci kulüplerde, hem de merkez komitesinde destek buluyordu. Sonuç olarak ortaya çıkan ideolojik ayrılıklar, çeşitli pratik konularda herkesin uzlaşacağı konularda tavrı belirleme şeklinde somutlandı.

Paris Komünü'nün karşılaştığı en önemli zorluklardan biri de kuşkusuz Paris'in dışında kalan bölgelerin ezici çoğunluğunda hakim küçük üretimin bu tarihsel deneyime olumsuz

bakması, kendini onunla özleştirmekten titizlikle kaçınmasıydı. Başkentle ülkenin arasında olan bu çatışmanın bilincinde olan Komün, çeşitli meslek federasyonları kurma girişiminde bulunarak bu olumsuzluğu gidermeye çalıştı.

Halk yığınlarını Komün'ü açıkça desteklemeye teşvik eden nedenlerden biri de kuşkusuz, kariyer bürokratlarının yerini seçimle göreve gelen halk temsilcilerinin alması ilkesidir. Komün'ün Fransız halkına yaptığı 19 Nisan 1871 tarihli duyuru bu konuda gösterilen hassaslığın bir örneğini oluşturur: "Genel kurullara seçilen üyeler kamuoyu tarafından sürekli olarak gözetilecekler, kontrol edilecekler ve eleştirileceklerdir. Bu üyeler her an geri çağırılabilirler, yaptıkları işlerden sorumludurlar ve hesap vermekle yükümlüdürler.

Komünist Manifesto'nun bir yerinde, proletaryanın devrim sürecinde görevlerini anlatırken Marks ve Engels şöyle derler: "Proletarya siyasal üstünlüğünü kullanarak burjuvaziden tüm sermayeyi devletin ellerinde merkezileştirmek amacıyla zaman içinde kopara kopara alacak, yani tüm üretim araçlarını elinde toplayıp proletaryayı yönetici sınıf haline getirecektir." Tam da Fransa'da devrimin olduğu 1848 yılında yayımlanan *Manifesto* giderek kendi öz siyasal çıkarlarını daha güç bir biçimde talep eden dünya işçi sınıfı için hazırlanmış bir eylem klavuzuydu.

Fransa'da devrimin yenilgisinden iki yıl sonra, yani 1850'de, yeni bir devrimci dalganın gelmesinin çok uzak olmadığını sezinleyen Marks, "Merkez Komitesi'nin Komünist Ligi'ne Mesaj" adlı makalesinde izlenmesi gereken taktiklerin bir özeti sunar. Bu makalede halk meclisleri kavramının ilk kez dile getirilmiş olmasının yazımız açısından önemi vardır. Marks makalesinde şöyle der: "Savaşmaları ister zaferle sonuçlanmış, isterse sürmekte olsun, işçiler kendi öz istemlerini belirleyip, burjuva demokratlarından istemlerinden ayrı olarak dile getirmelidirler. (...) Yeni resmi hükümetlerin yanısıra kendi öz hükümetlerini, ister yönetici organlar biçiminde, belediye meclislerinde, işçi kulüpleri ya da komiteleri biçiminde kurmak zorundadırlar. Bunu o şekilde yapmalıdırlar ki, burjuva demokratik hükümetleri yalnızca işçilerin desteğini kaybetmekle kalmasin, aynı zamanda tüm işçi yığınlarının solugunu ensesinde hissetsin, sürekli izlendiğini ve tehdit edildiğini anlasın." Yine aynı makalesinde Marks, işçileri silahlanmaya çağırır ve "bağımsız proleter muhafızlar olarak örgütlenmelerini, hem yöneticilerini, hem de askeri yönetimi kendilerinin seçmelerini ve devletin erkine değil, işçilerin oluşturduğu devrimci belediye meclislerine bağlı olmalarını, yalnızca onlardan emir almalarını" önerir.

Marks'ın yukarıda söz ettiği belediye meclisleri, işçi kulüpleri ve diğer kuruluşların devrimci örgütlenmeler olduğu açıktır. Marks bu örgütler aracılığıyla devrimi sürekli kılmak istemekte ve burjuva hükümetinin yanısıra bir "ikili erk" oluşturmayı

önermektedir. Marks'ın öngörüşlerinin ne denli yaşam tarafından doğrulandığının en çarpıcı örneğini Rusya'da Şubat 1917 devriminden sonra yeniden ortaya çıkan işçi ve asker meclislerinin oynadığı rolde görürüz.

Yeri gelmişken bir noktayı belirtip yanlış anlamaları önlemekte yarar var: Marks, 1850 yılında yukarıda sözettiğimiz makalesinde devrimci programı açıklarken, halk meclislerinin merkezi burjuva hükümete karşı bir otonom erk oluşturduğunu söylüyor, ancak bu yapılanmanın da tamamen, her türlü merkezi otoriteden bağımsız olduğu anlamına da gelmiyor! Bağımsızlık, özgürlük, ne dersiniz, burjuva erkinden. Yoksa tüm halk meclislerinin en yoğun biçimde eş güdümünü ve tüm bu yapılarında işçi sınıfının merkezi otoritesine bağlı olmasının gerektiğini söylüyor Marks...

Yeniden 1871 Paris Komünü'ne dönelim. Bilindiği gibi, Marks Paris halkının ayaklanacağını ne önceden tahmin edebilmiş, ne de bu konuda somut pratik bir önlem almıştı. Hatta 1870'de cumhuriyetin ilan edilmesinin ardından Fransa işçi sınıfına uyarıda bulunmuş ve "yeni hükümeti devirmenin umutsuz bir çılgınlık olduğunu" vurgulamıştı. Gel gör ki devrim patlar patlamaz Marks ona, en ufak bir çekimserliğe yer vermeyecek biçimde, tüm gücüyle destek çıktı. Komün'ün kana boğulmasının ardından, topu topu iki gün sonra, 30 Mayıs 1871'de 1.Enternasyonal Genel Konseyi adına hazırladığı (ve bu konuda yazılmış klasik eserlerden biri sayılacak

olan) *Fransa'da İç Savaş* adlı raporu kaleme aldı. Son derece önemli fikirlerin ifade edildiği bu kitapta Marks, Komüncülerin davasıyla dünya proletaryasının davasının birbirinden ayırlamayacağı belirtiyordu.

Yazımızın konusunun ışığında Paris Komünü'nün bize öğrettiği dersleri Marks, Engels ve Lenin'in bu konuyla ilgili olarak yazdıklarından özetleyerek madde madde sıralayalım:

1. Devrimin başarıya ulaşabilmesi için işçi sınıfının burjuva devlet mekanizmasını yıkması zorunludur. Komünist Manifesto'nun 1872'de yapılan ikinci baskısına yazdığı önsözde Marks şöyle diyor: "Komün, özellikle şunu kanıtlamıştır ki, işçi sınıfı varolan siyasal mekanizmayı devralıp onu kendi amaçlarını gerçekleştirmek için kullanamaz."

2. Ordu, polis ve bürokrasinin yerini silahlı halk milisleri ve emekçi yığınlarının temsilcilerinin oluşturduğu, her an geri çağrılabilir, kontrol edilebilecek ve de her an icraatının hesabını vermeye hazır bir özyönetim sistemi alıyordu.

3. Bunların sonucu olarak da burjuva parlamenter sisteminin reddedilmesi ve iki erkin birbirinden ayrılması ilkesini benimsemesi doğuyordu. Onun yerini alan Komün parlamenter bir yapılanma olmayıp, aynı anda hem yaşamayı hem de yürütme işlevlerini birlikte yürütebilecek bir kurum oluyordu.

4. "Komün" tipindeki devlet temelinde, geniş idari otonomiye sahip çok sayıda komün, piramit şeklinde bir yapılanma

temelinde merkezi bir otoritenin etrafında birleşiyorlardı. İşçi sınıfının erki altında ise komünler devlete ayakbağı olan değil, tam tersine ona görevlerini kolaylaştırıcı işlevleri olan yapılar haline getirilmeydiler.

5. Buraya kadar söylenenlerden de şu sonucu çıkarmak mümkündür ki, "Komün" tipindeki devlet komünizme, sınıfsız topluma geçiste, özel mülkiyeti ortadan kaldırdığı, üretim araçlarını toplumsallaştırabilirdiği bir plan temelinde ekonomiyi örgütleyebildiği ölçüde, kısacası devraldığı kapitalist toplumun bağrında gelişmiş sosyalizmi yeşerttiği oranda olumlu bir rol oynayacaktır. Marks, 1875'de kaleme aldığı, *Alman İşçi Partisi'yle İlgili Marjinal Notlar* adlı makalesinde bu konuyla ilgili olarak şöyle diyor: "Kapitalist toplumla komünist toplum arasında, birinden diğerine devrimci dönüşümden ibaret olan bir dönem vardır. Bu siyasal geçiş döneminde devlet, proletaryanın devrimci diktatörlüğünden başka birşey değildir."

Son olarak da Engels'in proletarya diktatörlüğü ilgili meşhur alıntısıyla bu bölüme son verelim: Paris Komünü'nün 20.yıldönümü nedeniyle Fransa'da İç Savaş'ın yeniden basımı için kaleme aldığı Önsöz'ü şöyle bitiriyordu:

"Alman cahili son zamanlarda duyduğu proletarya diktatörlüğü sözcüğünden görülmemiş bir şe-kilde korkmuş gözüküyor. Eh, sayın beyler, bilmek istiyor musunuz neye benziyor bu diktatörlük? Paris Komünü'ne bakın. İşte proletarya diktatörlüğü oydu." ◆

Gazi Meclisleri ve Disiplinli Parti Çalışması

Ağustos 1996'da *İşçinin Sesi*'nde çıkan "Demokratik Muhalefet Meclisleri ve TKP" başlıklı yazıda R.Yürükoğlu Yoldaş şöyle diyor:

"Meclis önerisi halka götürülürse, örgütlere angaje olmamış çok geniş kesimler onay verecektir. Öneriyi çok az örgüt kabul etti, hayatıyeti olmayan, işlemeden birşey ortaya çıkar denirse, önerinin ruhuna ters davranmış olunur. Öneri asıl olarak halkadır. Öneriyi dikkatli okursanız, tüm zorluklar o meclisler içinde ve çevresinde biriken halkın dinamizi ile aşılabilecektir. Öneriyi halka götürmek pratiğe sokmak gerekiyor. Bunu yaparken destekleyen örgüt sayısına bakmamak gerekiyor."

Uzun süren tartışmalardan sonra, öneri halka götürüldü. Bu aynı zamanda Meclis önerisine karşı olurdu, olmazdı tartışmalarına pratikte verilmiş bir yanıt oldu.

Önerinin götürülebileceği yerlerin başında Gazi geliyor. Neden Gazi demeye gerek yoktu. Çünkü Gazi yıllardır ezilmişliğin, yoksulluğun, zulmün kol gezdiği bir yerdi. Bölge halkının yüzde doksandokuzu Anadolu'nun yoksul bölgelerinden göç etmiş emekçilerden oluşmuştur. Gazi halkı İstanbul'un birçok işçi semtinde olduğu gibi üvey evlat muamelesi görmekten bir türlü kurtulamamıştır. Her seçim öncesinde yoğun oy potansiyelinden dolayı, bütün burjuva partilerinin uğrak yeri olmasına rağmen seçim sonrası kendi sorunlarıyla yine kendileri uğraşmak zorunda kalmışlardır. Gazi halkı yılların vermiş olduğu tecrübe ile şunları görmüştü: Demokrasi denilen birşey vardı, ama bu işçi, emekçilere uğramazdı, sorunların

çözümünde ne bakanlar, ne milletvekilleri, ne de belediyeler çözüm üretirdi, iyi hizmet istedikçe polis copunu sırtlarında hissederlerdi. Gençleri isyankardı, özgür düşünceliydi. Bundan dolayı evlerinden daha çok karakollarda, hapishanelerde tutulurlardı ve adları teröriste çıkardı! Gazi halkı yılların vermiş olduğu ezilmişliğine, 12 Mart'ta yapılan Gazi katliamına karşı direniş ile cevap verdi. Bundan dolayı Gazi ilk olmalıydı.

Bölge halkının acil sorunlarının tespit edilmesi için 15 Ekim'de ilk Meclis toplantısı yapıldı. Daha sonra eğitim, sağlık, kadın, spor, elektirik, altyapı ile ilgili sorunların çözümü için çeşitli komisyonlar çalışmalarını yapmaya başladı. Gazi halkı kendi kendini yönetmeyi öğrenmeye başladı, çünkü halkın aktif olarak çalışabileceği ve sorunlara çözüm üretebileceğini kendi gözleri ile görmeye başladı.

Türkiye'nin içinde bulunduğu ortam, Meclislerin hayatın pratiğine sokulması için uygun bir zemin oluşturuyor. Ülkedeki devrimci durum ya devrim ya da karşı devrim ikileminin yakın olduğunu gösteriyor. Meclisler üzerine düşen görevi hakkıyla yerine getirebilirse işçi sınıfı için büyük bir kazanım olacaktır. Bu durum göz önüne alındığında Meclislerde düzenli, disiplinli çalışmanın önemi de anlaşılmış olur.

Meclis, Gazi halkının demokratik istemlerinden yola çıkmıştır. Biz şunu biliyoruz ki, kapitalizmi yıkmak demokratik dönüşümlerle değil, ekonomik toplumsal devrimle olur. Siyasal devrimin toplumsal devrime ilerleyebilmesi de demokrasiyi geliştirmeye doğru da bağlıdır. Halkın çoğunluğunun devrim

sürecine ve devlet işlerine aktif katılımı olmadan ise bu dönüşümler gerçekleşmez. Gazi halkı hayatın pratiği içinde yani Meclisler aracılığıyla bunu daha net göreceklerdir. En demokratik istemin, yıkılası kapitalist sistem olduğunu anlayacaktır.

Biz Halk Meclisini devrimci hareketi güçlendirmenin bir aracı olarak görüyoruz. Halk Meclisleri bunun için uygun zemin oluşturacaktır. Nasıl güçleneceğimizi de Lenin'in *Sol Komünizm Çocukluk Hastalığı*'ndaki, "disiplinli bir parti çalışması nasıl olmalıdır, parti nasıl güçlenir" adlı açıklamasına bakarak görebiliriz:

"Proletaryanın devrimci partisinin disiplini nasıl korunmaktadır, nasıl denetlenmektedir, nasıl güçlenmektedir? ÖNCE, partinin sınıf bilinci, kendini devrime adanması, sağlamlığı, özverisi ve kahramanlığıyla, ikincisi çalışan insanların en geniş yığınlarıyla, başta proletarya ile ama aynı zamanda çalışan insanların proleter olmayan yığınlarıyla belirli ölçüde bağ kurma, en yakın ilişkiler sürdürme ve -eğer dilerseniz- onların içinde erime yeteneği ile, üçüncüsü de bu öncü tarafından uygulanan siyasal önderliğin doğruluğuyla, geniş yığınların doğru bulduklarını kendi özdeneyimleriyle görmeleri kaydıyla siyasal strateji ve taktiklerin doğruluğuyla..."

Evet, Halk Meclisleri halk güçlerinin güçlenmesinde canalıcı önemli bir basamaktır. Bunu yaratabilmek için pratiğinin içine girmek ve doğru devrimci teorilerle bunu beslemek gerekir. Yapacağımız çalışmalarla herkese örnek olmayız. ◆

Nesrin Şahin

İnternet'in Alt Gurupları

Dünyaya kolayca açılan pencerelerin olanakları

Geçen sayımızda genel hatlarıyla İnternet'e bakmış, bu olanaktan yararlanmak için minimum düzeyde gerekli araç ve gereçleri özetlemiş ve en basitinden adresi bilinen bir sayfaya (İşçinin Sesi-TKPIS) bağlanma işini örneklemiştik.

Şimdi kısaca İnternet adıyla bilinen bu genel iletişim ağının alt guruplarına bakalım. İnternet deyince akla hemen Dünya Çapında Web geliyor. Gerçekten de, basında, yayın organlarında, reklamlarda sürekli gördüğümüz adresler çoğunlukla bu İnternet gurubuna işaret ediyor. Doğru, İnternet'in en büyük branşı budur. Ama İnternet bundan ibaret değildir.

İnternet altında daha bir çok alt gurup ve uygulama vardır. Buların en popüler ve yararlı olduğuna inandığımız dört tanesini kısaca özetliyorum.

- 1- Elektronik-Posta (E-Mail)
- 2- Dosya Transfer Protokolü (FTP)
- 3- Haber Gurupları (Newsgroups)
- 4- Dünya Çapında Web

1- Elektronik-Posta

Bu olanak esas olarak dünyanın dört bir bucağıyla haberleşmek içindir. En basitiyle mesaj yollayıp alma işini örgütler.

Kullandığımız taşıtın (explorer) posta bölümüne girip istediğimiz adrese E-Mail yollamak zor bir iş değildir. Zaten taşıtımız bizi bu amaçla adım adım yönlendirecektir.

Eğer mesaj göndermek istediğimiz kişi ya da kuruluşun E-Mail adresini bilmiyorsak: Dünya Çapında Web sayfaları arasında çok sayıda E-Mail adres rehberleri vardır. Bunlar farklı kategorilere göre hazırlanmıştır. Yapmamız gereken taşıtımızla biraz araştırma yapıp, aradığımız adresin tipini içeren rehberi bulmaktır.

Burada bir parantez açalım. İnternet'le haşır-neşir olanlar bazı adresleri bulmanın uzun zamanlara malolabileceğini gayet iyi bilirler. Bu yüzden önerimiz sık sık kullanma olasılığı olduğunu düşündüğünüz adresleri bulur bulmaz FAVORİ YERLER dosyasına

kaydetmenizdir. Bu da basitce adresi bulduktan sonra taşıtınızın Favori Yerler kutusuna tıklamanızla olur.

2- Dosya Transfer Protokolü (FTP)

Bu servis İnternet'te ilk kullanıma giren servislerden birisidir. İsminden de anlaşılacağı gibi, çeşitli program, resim, arşiv vb dosyalarını kendi bilgisayarınıza kopyalama amacına hizmet eder.

Dosya Transfer Protokolü, özellikle hem İnternet, hem de çok çeşitli diğer bilgisayar kullanım alanlarında ücretsiz program elde

FTP sayfalarında biraz araştırma yapmanız gerekecek. Kullandığımız taşıtın bu konuda da bir çok kolaylıklar sağladığını araştırmanıza başlayınca göreceksiniz.

3- Haber Gurupları (Newsgroups)

Bu olanak binlerce seçilmiş konuda İnternet'te kurulmuş tartışma platformlarını içeriyor. Varolan konulara her gün yenileri ekleniyor.

Bu gurup çok çeşitli ekonomik, siyasal, akademik, sosyal vb konularda bilgi edinmek, katkılarda bulunmak, sorular yönelmek için kurulmuş. Aklınıza gelebilecek hemen hemen her konuda tartışma platformları var.

Haber gurupları kendi içinde kategorilere ayrılışta. Her kategoride yine kendi içinde alt kategorilere ayrılıyor. Yani, aradığımız konuyu bulma kolaylığı sağlayan bir hiyerarşisi var.

4- Dünya Çapında Web

Yazının başında belirttiğimiz gibi İnternet'in açık farkla en büyük gurubu bu.

Dünya Çapında Web, "güneşin altında ne varsa orada var" özelliğinin yanı sıra, bir çok sayfalarında tüm diğer guruplara da bağlantılar sağlamak yoluyla aslında tüm İnternet'i tekeline almış gibi gözüküyor. Ayrıca, çok zengin renkli grafik, seslendirme, hareketli görüntü ve canlı yayın vb konularda en gelişmiş uygulamalar daha çok bu gurupta yoğunlaşıyor.

Sonuçta her gurubun kendine özgü artıları var ve bir bütün olarak bunlar bir-

birini tamamlıyor.

Fakat her guruptan düzgün yararlanabilmek araştırma işinde ne kadar ustalaştığımızı bakıyor. Bu konuda da çok sayıda yardımcı programlar var. Bunlara araştırma motorları (Search Engines) diyorlar. Bunların da seçimi yine gelip herkesin en çok ilgi duyduğu konulara en uygunu hangisi sorusuna dayanıyor. Ya da bunların çoğu ücretsiz olduğu için, bir kaç araştırma motorunu birlikte kullanma alternatifi de seçilebilir. ♦

Bilimsel teknolojik devrimin, hızla toplumsal tabana yaymadan edemediği İnternet, her gün yarattığını eskiterek ilerliyor.

İletişim alanındaki bu önüne geçilmez patlama, aynı zamanda kapitalizmin yarattığı çelişkiler yumağına dünya çapında küçümsenmeyecek yeni bir boyut daha ekliyor.

Bu olanağı, bugün burjuvazi kendi kokuşmuş ideolojisini yaymak, pekiştirmek için kullanıyor. Emek cephesi ise henüz bu olanağı düzgün kullanabilmiş değil. Bunu mutlaka ve en iyi bir şekilde değerlendirmek zorundayız. Gerçek demokrasiden, komünizmden yana güçler, bu dev araca sınıf savaşının çıkarları yolunda kullanmak için dört elle sarılmalıdır.

etme olananağını bulmada işe yarar. Bu yolla piyasada mevcut çeşitli taşıt (explorer) programları, sayısız İnternet uygulamalarını ekranınıza aktarmayı sağlayan yardımcı programlar ya da grafik, mizanpaj programlarını elde etmenin en ucuz ve hızlı yoludur.

İstediğiniz programın, dosyanın FTP adresini biliyorsanız, hemen bağlantı kurup alabilirsiniz. Çoğunlukla ödemeniz gereken kullandığımız dakikaların telefon ücreti elinize sonradan ulaşacaktır. Adresini bilmediğiniz program ya da arşivler için ise

İşçinin Sesi şimdi İnternet'te

E-Mail adresimiz: <http://members.aol.com/mesajis>

Web Site adresimiz: <http://members.aol.com/TKPIS>

Gençlik Çalışmasının Önü Açılmalıdır

TKP'nin bugünkü gençlik örgütlenmesi, Merkez Komitesi kararı ile merkezi, bölge örgütlerinden bağımsız bir yapıya sahiptir. Kongre ve Merkez Komitesi kararlarına uygunluk temelinde ülke çapında gençlik için siyaset belirleyip, döneme uygun bağımsız eylemler örgütleme/örgütlenme hak ve görevine sahiptirler.

Yıldırım Gıneli

9. Kongre'nin önümüze görev olarak koyduğu çalışma alanlarından birisi de gençlik çalışması idi. Gençliğin içinde de asıl olarak öğrenci gençlik çalışması hedef olarak belirlenmişti. 9. Kongre'den bir süre sonra bu alanda önemli bir girişim yapıldı. Örgüt Bürosu bu alanda çekirdek kadroyu belirlemiş, bu kadronun önüne ülke çapında gençlik çalışmasına yönelik siyaset üretme, partinin geçmiş gençlik çalışmasının güzel mirasına da sahip çıktığı mesajını verecek olan bir legal odak yaratma, bu alan çalışmasındaki örgütlenmede yardımcı bir araç olacak legal yayın çıkarma görevi koymuştu. Bölge örgütleri de, alanın özgüllüğünü dikkate alarak, bu alanda kendilerine bağlı ama merkezi gençlik çalışmasını dikkate alan, onu izleyen ve onun geliştirdiği siyasetle eşgüdümlü yürüyen bir çalışma yapacaklardı. Buna uygun olarak da kadro ayırdılar. Hızlı bir tempoyla çalışmaya geçildi. Gençlik çalışmasının başlaması tüm partide, sempatican çevrede coşkuyla karşılandı. Eski partililerin, eskiden gençlik çalışmasında bulunanların arasında da bu güzel başlangıç olumlu yankı buldu. Legal alan çalışmalarının ilerlemesi, sesini duyurmaya başlaması ile birlikte ülkenin değişik bölgelerinden hemen şubeler açmak için başvurular gelmeye başladı.

Çalışmalar o günün koşullarına göre güzel başlamıştı. Ülke hızla devrimci duruma ilerliyordu. Hemen hemen her gün birçok bölgede bir değil birden fazla eylem oluyordu. Sokakta kıran kırana bir kavga yürüyordu. Tabii ki yeni başlayan gençlik çalışması da bu kavgaların içinden geçerek militanlaşacak ve özverili, militan çalışması ile orantılı olarak safalarına, döneme uygun yoldaşlar, taraftarlar kazanacaktı. Ülke ve parti, dolu dizgin ilerleyecek bir gençlik hareketine ihtiyaç duyuyordu. (Bugün bu ihtiyaç fazlası ile duyuluyor.) Ancak bölgelerdeki parti örgütlerinin yerel çıkarları partinin ve ülkenin ihtiyacı olan güçlü bir gençlik örgütlenmesinin önünü daha başından tıkmaya başladı.

Bu dönemde parti çalışmalarını değerlendirmek üzere toplanan Merkez Komitesi, ülkedeki gençlik hareketinin durumunu, parti örgütlerinden gençlik çalışmasına ilişkin olarak gelen raporları da değerlendiren duruma müdahale etti. Ülkenin ve partinin bugünkü ihtiyacına denk düşen merkezi, bölge örgütlerinden bağımsız bir gençlik örgütlenmesi kararı aldı. Bu kararı uygulamak üzere Örgüt Bürosu görevlendirildi. Bazı bölge örgütlerinde yerel çıkarlar

yönünde kararın uygulanmasında çekiştirmeler olabileceği uyarısı yapıldı. Bu yerinde kararın ülkede hızla uygulamasına geçildi. Bu alandan sorumlu yoldaşın özel sorunlarının giderek parti çalışmalarını zaafa uğratması yüzünden gençlik alanında değişiklik yapıldı.

Bu olumsuzluğun yanısıra, bazı bölgeler gençlik çalışmasını merkezi örgütlenmeye devretmeyi savsakladılar, devrederken de isteksiz davrandılar. Bu belirttiğimiz olumsuzluklar gençlik çalışmasını zaafa uğrattı. Bir süre sonra yeniden toparlanıldı. Bu yeniden toparlanma sürecinde alana Örgüt Bürosu tarafından atanan sorumlu yoldaşın gençlikten gelmeyişi, yeniden toparlanmanın istenilen sürat ve biçimde olmamasını getirdi.

Buraya kadar, 9. Kongre'den bu yana gençlik çalışmamızın durumunu objektif olarak aktarmaya çalıştık. Zaafılarımızı, yanlışlarımızı açıkça söylemek zorundayız. Partimiz, eksiklerini, yanlışlarını üzerini örterek değil, açıkça ortaya koyarak bu günlere gelmiştir. Bundan sonra da iyi, güzel yaptıkları yanında zaafılarını da hiç çekinmeden söylemeye devam edecektir. Yaşadığımız deneyimlerden, daha iyiyi, daha güzelini başarmak için, hataları, yanlışları tekrarlamamak için yararlanacağız.

Bugün ülkemizde gençlik hareketinde hızlı bir tırmanış var. Üniversitelerin açılması ile birlikte gençlik eylemleri arttı. Gençlik akademik-demokratik talepleri, demokratik-özek üniversite için sesini yükseltmeye başlar başlamaz devletin kolluk güçlerinin, faşist, şeriatçı güçlerin saldırısı ile yüzyüze kalıyor. Bir süre önce 6 Kasım'da uygulanan bir günlük boykot eylemine ülke çapında onbinlerce genç katıldı. Okullarda, sokaklarda polislerle, faşistlerle, şeriatçılarla çarpıştı. Bu eylemlerde pek çok öğrenci yaralandı, yüzlerce tutuklandı.

Bugün ülkemizde devrimci durum var. Sınıf savaşımının vardığı aşama ile bağlı olarak öğrenci gençlik hızla politize oluyor. Bir yandan devrimci örgütlerin gençlik tabanı artarken, legalci akımlar da güç toplamaya çalışıyor. Çeşitli olumsuzluklar nedeniyle geri kaldığımız bu alanda güçlerimiz yeniden döneme uygun olarak örgütlenmeye başlıyor. Ama sıfırdan da başlamıyor. Üstelik bir bölgede de önemli bir güç durumunda.

TKP'nin bugünkü gençlik örgütlenmesi, Merkez Komitesi kararı ile merkezi, bölge örgütlerinden bağımsız bir yapıya sahiptir. Kongre ve Merkez Komitesi kararlarına uygunluk temelinde ülke çapında gençlik

çalışmaları için siyaset belirleyip, döneme uygun bağımsız eylemler örgütlenme ve örgütlenme hak, görevine sahiptirler. Pratik çalışmalarda yardımcı olabilir diye düşündüğümüz bazı önerileri bu çerçevede içerisinde sunacağız.

1) Belirlenen gençlik siyasetini hızla aşğılara indirmek, en geniş kesimlere ulaşmasını sağlamaya çalışmak.

2) En kısa sürede gençlik için legal yayın çıkarmak. Çıkan yayını üniversite üniversite, okul okul, yurt yurt dolaşarak dağıtmak. Okulların önünde düzenli yayın satışı örgütlemek. Dağıtım ve satışlarda gelebilecek her türlü saldırıya karşı mutlaka hazırlıklı olmak.

3) Öğrenci etkinliklerinde aktif olarak yer almak. Bu tür etkinliklere en geniş kesimlerin katılımı için canla başla çalışmak. (Bu aynı zamanda kendi örgütlenmemizi de hızlandıracak, en geniş kesimlerin bizi yakından tanımalarını sağlayacaktır.)

4) Öğrenci eylemlerinde, sokakta ya da okulda mutlaka aktif olmak gerek. Tüm gücümüzle, etkileyebildiğimiz tüm taraftarlarımızla bu eylemlerde her zaman ve örgütlü olarak bulunmak gerekir. Hak alma mücadelesinde, korkusuzca TKP'li gençler taraftarları ile birlikte ön saflarda olmalı.

5) Teknikten anlayan, bu olanakları kullanabilen kadroları kazanmaya özel önem vermeli.

6) Gereken hukuk kavgasını da militanca örgütleyerek demokratik, meşruluğunu gücüyle kabul ettirmiş legal gençlik odağına sahip olmak.

7) Gençliğin ülke çapında en geniş katılımlı savaş birliğini de sağlayacak olan Öğrenci Meclisleri çalışmasında aktif olarak yer almak. Bu önerinin başarısı için çalışmak.

Eminiz ki, gençlik alanında çalışma yapacak sorumlu yoldaşlar çok daha detaylı bir program çıkaracaklardır. Bundan sonra asıl belirleyici olacak olan partimizin geçmiş gençlik çalışmasının doğrularına da sahip çıkan, gençliğin yolu işçi sınıfının devrimci yoludur diyen, geniş katılımlı kavgacı militan, haklının yanında yer alan, partiye kadro aktaran bir çalışmanın ardıcıl olarak sürdürülmesidir. Bu alanda partimizin bayrağını gururla yükselteceklere şan olsun. ◆

DÜZENLİ BİLGİ AKIŞI OLMAYAN PARTİ KÖR, SAĞIR VE DİLSİZDİR

Bedir Demir

Yaşadığımız ülkede varolan ekonomik ve toplumsal bunalım, ilerleyip devrimci duruma dönüştükçe gerçekten devrimci, savaşkan bir sınıf partisinin gereksinimi daha da yakıcı bir şekilde hissediliyor. Savaşkan bir sınıf partisini, proletaryanın savaş örgütü olan komünist partisini yaratmak, geliştirmek elbette öyle kolay bir şey değil. Hele ki, partinin işinin devrimden sonra da bitmediği, ülkeyi komünizme götürmekle yükümlü olduğu düşünülürse sürecin zorlukları daha iyi anlaşılır.

Dünya deneyimlerine bakıldığında bu daha iyi anlaşılacaktır. Komünist partilerinin giderek olması gerekenden uzaklaşması, bürokratik deformasyonun egemen olması "yaşanan sosyalizmin" bir sonucuydu. 1979 öncesi, partimizin tarihinde de, devasa insan kaynaklarına rağmen, yönetime oturan oportünist ideolojinin partiyi içten çürütmesi ve partinin gerçekten komünizm için savaşan kadrolarının partiden uzaklaştırılmaları, canlı ve acı bir örnek olarak yer almıştır.

Parti merkezine bilgi iletmek parti suçudur

İktidarı hedefleyen bir partinin dikkat etmesi gereken en önemli konulardan biri, partinin mücadele ettiği birimlere ve yerlere özgü aşağıdan yukarıya bilgi iletişiminin sağlanmasıdır. Kısaca çok bilinen deyimle partinin "istihbarat" gereksinimidir. Ana hedef olan burjuva devlet yapısının yıkılıp yerine proletaryanın devletini kurma sırasında elbet, "eski dünyanın güçleri" elleri kolları bağlı durmayacaktır. Proletaryanın partisine karşı operasyonlar, kışkırtmalar, karşı örgütlenmeler ve saldırılar gün geçtikçe (işçi sınıfının gücünü göstermesiyle orantılı olarak) burjuvazi ve onun yan kolları tarafından örgütlenecektir.

İş bu noktaya geldiğinde ise, partimizin yalnızca yığın çalışmasının içinde varolmakla sağladığı bilgiler yeterli olmayacaktır. Her taraftan, her örgütlenmenin içinden (hatta elde edilebildiği oranda siyasi polis vb. örgütlenmelerin içinden de) tüm işaretler gereklidir. Bunlar bizlere ilk planda bir şey ifade etmese bile mutlaka üst organlara iletilmelidir. Unutulmaması gerekir ki, yalnızca bir noktadan bakan bizler için küçük işaretler anlamsız gelebilir, oysa hem parti örgütünü, hem de ülkeyi ve dünyayı bir bütün olarak gözlemleme olanağına sahip olması gereken yönetici yoldaşlarımız için bunlar bir bütünlük içinde bir anlam ifade edebilir.

Şimdi yönetici yoldaşlarımızdan bir ses duyar gibi oluyorum: "Daha parti örgütlerinden düzenli örgüt raporları gelmiyor." İşte bu çok önemli bir eksikliktir. Partiyi, tüm olanaksızlıklara karşın, en temel bilgi edinme, toplumun nabzını tutma, örgütü bir bütün olarak izleyip denetleme olanağından yoksun bırakmaktadır.

Partiyi yönetmekle görevlendirdiğimiz yoldaşlarımızın ana görevi düzenli olarak bilgi almak, analiz etmek-yorumlamak ve tüm bunlarla ilgili politika üretmektir. Bu üç önemli görevden biri olan düzenli bilgi akışını kesintiye uğratmak ise, bilerek ya da bilmeyerek ülkenin herhangi bir noktasında yaşanan bir olayla ilgili olarak partinin politika üretmesini engellemek anlamına gelmektedir. Bu hangi amaçla yapılırsa yapılsın parti suçudur.

Gözden kaçırılmaması gereken bir başka nokta da, burjuvazinin ülkeyi yönetmek ve siyasetine yön vermek amacıyla özel istihbarat birimleri kurduğudur. Bu sayede öncelikle ülke, sonra da uzanmayı düşündüğü yerler hakkında bilgi elde etmeye çalışır. Hatta çoğunlukla bu da yeterli gelmez ve ilk olarak Amerika'da ortaya çıkan, artık Türkiye'de de bir kaç tane bulunan "Think Thank" türü örgütlenmeler oluşturur.

Yönetimin sürekliliği ve ilerlemesi doğrultusunda gerekli bilgileri düzenli olarak almak için ortaya çıkarılan istihbarat ve analiz birimleri insanlığın ilk yıllarına kadar uzanmaktadır.

"MÖ 500 yılında Çinli hoca Sun Tzu, savaş sanatı ile ilgili bilinen ilk kitabı yazmıştır: 'Savaş Sanatı' adlı kitabında Tzu, geleceği kestirmek için istihbarat yapmanın önemini vurgular ve bunu ruhlara, kahinlere, ilahlara müracaat etmekten daha yararlı ve geçerli bir yol olarak gösterir.

"Amerikan İstihbarat Teşkilatı CIA'nın başkanlarından Allen Dulles'a göre, ortaçağda Batı Avrupalılar, istihbarat konusunda ileri olmadıkları için Moğolların Batı'ya doğru ilerlemeyi hedef tuttuklarını göremediler ve Bizans'ı desteklemek yerine onu zayıflatarak (kendi B.D.) yenilgisine yol açtılar. Yani Batı istihbaratındaki eksiklik, Türklerin bir çağa damgalarını vurmadıkları en önemli avantajını oluşturmuştur.

...

"İstihbarat örgütlerinin gelişiminin ardından, çalışmalar konusunda I.Napolyon'un söyledikleri Batı'nın bu konudaki açığını görmesi ve bu alana verdiği önemi sergilemesi bakımından çok ilginçtir. 'İnanın bana, savaşların sonuçları incelendiğinde topçunun, süvarinin, piyadenin kahramanlıkları, casusların şu göze görünmez lanetli ordusu yanında hiç kalır.' Napolyon bunu söylerken, Prusya kralı Büyük Fredrik'in Fransa ile alay edişinden ders almış olsa gerek. Çünkü istihbaratın önemini kavrayan Fredrik, Fransız Mareşali Charles Soubise'i Rossbach'da mağlup ettiğinde şunları söylemiştir: 'O zat, savaşa gittiğinde, yanında yüzlerce açığı götür. Ben ise yüzlerce casus gönderirim.' (T. Özkan, Bir Gizli Servis Tarihi, s.11-12)

Peki, önemini genel olarak vurguladıktan sonra sorulur: Komünist partileri açısından

istihbarat çalışması nasıl biçimlenir ve nasıl gerçekleşir? Gizli istihbarat servislerinin örgütlenme biçimlerine bakıldığında dünya çapında genel olarak üç bölümden oluşan bir örgütlenme seçildiği gözlenmektedir:

1. Espiyonaj (casusluk)
2. Kontrespiyonaj (karşı casusluk)
3. Operasyon.

Dünya genelinde işleyen modeller üç aşığı beş yukarı bu modele uygun kurulur. Bu modele uygun olarak, doğal olarak da birbirini tamamlayan iki ayrı çalışma yöntemi kullanılır.

1. Açık istihbarat
2. Gizli istihbarat

Açık istihbarat, genel olarak biraz dikkatli olan herkesin rahatlıkla ulaşabileceği bilgileri derleme şeklinde olan yöntemdir. Gazete-TV haberleri izlemek, interneti izlemek, toplantılara katılmak, insanların kendi aralarındaki konuşmaları irdelemek, vb. bu yöntemin içine girer. Ayrıca çok düzenli ve ayrıntılı bir arşiv oluşturmak da başlı başına bir açık istihbarat çalışmasıdır.

Gizli istihbarat ise, belli yapıların içine bizzat oraları izlemekle görevli insanları sokarak gerekli yardımcı aletleri kullanarak (dinleme cihazı vb.) bilgi edinme işlemidir. Aslında bir bütün olarak operatif bir işlem olan istihbarat toplama, gizli istihbaratta yoğun bir şekilde operatif bir özellik kazanır. Normalde kolay bir şekilde ulaşamaya-çağımız gizli bilgiler her türlü operatif yolu kullanarak ulaşma yöntemidir.

Komünist partisinin her çalışma dönemi, kendi içinde farklılıklar içeren bir bütün oluşturur. Bulunulan dönemin koşullarına göre bilgi edinme ve bunları kullanma biçimleri değişiklik gösterir. Ama buna karşılık değişmeyecek tek gerçek, parti gibi organik bir yapının yaşaması için en temel besinin düzenli ve ayrıntılı bilgi akışını sağlamanın gerekliliğidir. Komünist partilerin düzenli bilgi sahibi olmasının en kolay ve en yaygın yöntemi az önce yukarıda değindiğimiz gibi partililerin örgüt raporlarını düzenli olarak üst örgütlere ulaştırmasıdır. Komünist partileri genel olarak derin illegalite koşulları ve içinde buldukları olanaksızlar nedeniyle genelde açık istihbarat yöntemleriyle yetinmek durumunda kalırlar. Ancak bu yöntem hiç de öyle küçümsenecek bir yöntem değildir. Kaldı ki bugün elimizde bulunan koşullarla karşılaştırıldığında, çoğu partinin (ve aynı zamanda çoğu devrimcinin de) düzenli olarak hergün bir gazete dahi okumadığı gözönünde bulundurulacak olursa, bu tür bilgi toplamanın önemi bir kat daha artar.

Çoğumuzun başına şu ya da bu şekilde gelmiştir: İçinde yaşadığımız hareketli günlerin de etkisiyle, yaşadığımız bir olayın ardından "yahu ben bu işin buraya varacağını tahmin etmişim" deriz. Ama çoğunlukla bunu söylediğimiz zaman artık iş isten geçmiştir ve bu bilgi hiçbir işimize yaramaz. Oysa komünist partileri, olayların içinde yaşayan insanların öngörülerini

değerlendirip, politika üretecek ve topluma bunu sunacak bir kurumdur. "En kötü istihbarat geç gelendir" diye bir deyim vardır. Kafamızda oluşan öngörülerimizi, sınıfı devrime doğru hareketlendirmede kullanamıyorsak, geçmiş olsun, bunun hiçbir kıymeti yoktur. O noktada biz, artık, komünist partilikten çıkar, olayları yorumlamayı kendine iş edinen ve bunun dışında hiçbir şey karışmayan bir "fikir kulübü"nden başka birşey olmayız. Şimdi vereceğimiz örnekle bunu pekiştirelim: Şu an MİT'in başında olan Sönmez Köksal, bu göreve atanma yolunda en büyük atağı Körfez Krizinden hemen önce Bağdat büyükelçisi iken yapmıştır. Köksal, yalnızca gazeteleri takip ederek çok öncesinden Irak'ın Kuveyt'e saldıracağını tahmin etmiş ve bunu Ankara'ya Özal'a iletmış, bu bilgi de oradan Bush'a kadar uzanmıştır. Bunun ardından kısa bir süre sonra MİT'in başına biri gerektiğinde akla ilk gelen isim S. Köksal olmuştur. (agy.)

Örnekten almamız gereken en temel ders, Türkiye'de devrimi hedefleyen komünistler olarak, merkezimizi her konuda bilgilendirmemizin ne kadar gerekli ve önemli olduğudur. "Onlar nasıl olsa fark etmişlerdir" türü bir yaklaşım en azından tembellik olarak yorumlanmalıdır, ki bu kadarı bile büyük bir tehlikedir.

Parti, eylemlerinde titizdir

Bu noktadan bakıldığında ortaya çıkan bir başka konu da bilgi toplama konusunda rapor düzenimizin yeterli olup olmadığı konusudur. Bizim rapor düzenimiz geneliyle parti örgütünün içine dönük, buna bağlı çevredeki havayı koklamayı hedefleyen bir örnektir. Ve bir miktar daha büyüyüp, hedefleri de büyüyen bir parti için yetersiz kalma olasılığı yüksektir. O günün koşulları içinde bu konu elbet yeniden ele alınacaktır ama bugün de rapordaki "serbest" in dışında ayrı bir kanal oluşturarak insanların genel izlenimlerini yukarıya iletmesini sağlamak gereklidir. Bu konuda en önemli işlevi direkt sınıftan gelen mektupların oluşturduğu da ayrı bir gerçektir. Ancak konunun önemini yoldaşlar tarafından kavranması açısından resmîyete bağlanması önemlidir diye düşünüyorum.

Doğal olarak bu iletilen enformasyonun muhattap bulması da önemli bir gerekliliktir. Siyasal Büro'nun içinden yalnız bu konuyla ilgili bir yapının oluşturulması, hatta MK'ya direkt bağlı çalışan, aynı burjuvazinin "Think Thank"leri gibi düşünsel analiz yapıları oluşturmanın gerekliliği, partinin daha henüz bugünkü durumunda kendini hissettirmektedir. Bu, yalnız burjuvazinin tüm taktiksel yaklaşımlarını ve amaçlarını çözümlenmeyi hedeflemeyecek, bununla birlikte MK'nın önüne anında dönemle ilgili karşı taktik seçenekleri sunacaktır. Örgütsel çalışmanın genel ağırlığı ve yoğunluğu gözönünde bulundurulduğunda piyasaya çıkan her türlü yayını okuyan TV-radyo kanallarını düzenli izleyen, (ileride) partinin yalnız istihbarat çalışmaları ile görevlendirdiği birimlerin raporlarını düzenli yorumlayan ve süzen bir yapının, ayrı bir kanalın önemi ortaya çıkacaktır. Oysa periferdeki örgütlerin rapor ve bilgi ulaştırmada içine düştüğü hatalı durum, şu ya da bu şekilde (yoğunluktan, unutmaktan, vb) Siyasal Büro'da da yansımaları bulursa, bu, eksik-

lerin en büyüğü olur. Bu eksiklikler hızla düzeltilmelidir.

Şöyle özetlersek, komünist partisi açısından bilgi toplama çalışmasını 2 ana başlık altında toplayabiliriz:

1. Örgütlerden yukarıya akacak olan düzenli raporlar, izlenimler, özel yazılar, vb. (açık istihbarat)

2. Yapılacak eylemlere ve güvenliğe yönelik operasyonel istihbarat çalışması (gizli istihbarat). Bu çalışma, yazının başında da belirtildiği gibi 3 alt başlıkta guruplandırılarak örgütlenir.

Büyüyen ve iktidarı hedefleyen bir parti yapacağı eylemlere yönelik titiz ve dikkatli bir çalışmayla istihbarat toplamalıdır. Bu konuda verilebilecek en güzel örnek, Özdemir Sabancı'nın vurulması eylemindeki titiz çalışmadır. Bu eylemdeki çalışma, kızgınlaşan devrimci durum koşullarında kullanılacak yöntem olması açısından prototip olarak alınabilir ve o çerçevede genişletilebilir.

Gizli istihbaratın gerektirdiği bir diğer dal olan güvenlik konusu ise en bariz olarak partiyeye sızmaya çalışan polis ajanlarının tanın-

Komünist partisinin her çalışma dönemi, kendi içinde farklılıklar içeren bir bütün oluşturur. Bulunulan dönemin koşullarına göre bilgi edinme ve bunları kullanma biçimleri değişiklik gösterir. Ama buna karşılık değişmeyecek tek gerçek, parti gibi organik bir yapının yaşaması için en temel besinin düzenli ve ayrıntılı bilgi akışını sağlamanın gerekliliğidir. Komünist partilerinin düzenli bilgi sahibi olmasının en önemli yöntemi, partililerin örgüt raporlarını düzenli olarak üst örgütlere ulaştırmasıdır.

masında kendini bulur. Devrimci bir ortamda her devrimci harekete ama en çok da kendisi için asıl tehlike olan komünist partisine ajan sızdırma girişimleri polis tarafından arttırılır. Böylesi dönemlerde bu hareketlere güçlü bir akış olduğu için genelde partiye gelen kadrolar çok hızlı aktive olurlar. Böyle bir yoğunluğun ve koşuşturmanın içinde kimin ajan olduğunu kestirmek güçtür. Asıl hedef, bu tür sızmaların alt kademeden orta ve üst kademelere geçmesini engellemek olmalıdır. Çünkü kalabalık bir harekette en alt kademelere ajan sızmasını engellemek çoğu zaman mümkün olmaz. Zaten bunlar sızmalar da buralardan sempatanların ve sıradan halkın bildiğinin ötesinde birşey öğrenemezler. Çoğunlukla aldıkları istihbarat ya bir korsanın haberidir, ya bir pullamadır, ya da bir pankart asmadır. O çerçevenin dışına çıkamaz. Elbette buna da göz yumulmamalıdır ama bu, yaşamın ve o anki sınıf savaşımının nesnellüğünden öte birşey değildir. Devrimci hareketimizde sık sık karşılaştığımız örgütün önemli kademelerinde ajan çıkması olgusuyla karşılaştığımızda (hele hele son zamanlarda yaşanan bir örnekte hareketin genel sekreteri ve eşi de dahil olmak üzere 100'ün üzerinde ajan çıkması gözönünde bulundurulduğunda) bu "ehveni şer" olarak algılanmalı ve alınacak önlemler öncelik sırasına göre biçimlendirilmelidir. Buraya kadar anlatılanlardan ötesi teknik bir konu olduğundan ilgililerin alanına dahildir, gerekliliğini vurgulamak yeterlidir.

Oysa bugünkü konumuzdan

bakıldığında bizim için ilk planda yer tutması gereken raporlar konusudur. Hiçbir yoldaş yukarıya yazmaya yükünmemelidir. Unutmayalım, parti organik bir bütündür, üyelerinden oluşur, her üye farklı bir bakış açıdır. Düzenli bilgi akışı olmayan parti kör, sağır ve dilsizdir.

Son sözlerimiz burjuvazinin istihbarata bakışını ve konunun bizim için de gerekliliğini vurgulayan uzunca bir alıntıyla bağlayalım:

"İstihbarat, kısaca haber-bilgi toplama ve değerlendirme işlemi, kuruluşların hatta kişilerin her tür faaliyetlerinde ilk ihtiyaçlarını, çalışmalarının ilk adımını oluşturması gerekir. Bütün alanlarda görülen hızlı değişim ise, istihbarat ihtiyacını gün gün arttırıyor. Yapılan ve yapılmakta olan sayısız deney sonuçlarından ya da çalışma birikimlerinden yararlanılmadan bir işe başlanması düşünülemez. Aynı deneyleri yapıp, aynı birikimlere ulaşmak için zaman ve güç harcanması istihbarat çalışmaları ile önlenmelidir. İstihbarat zannedildiği gibi, sadece güvenilir için yapılan gizli bir çalışma değil, her konunun ihtiyacı olan özel eğitimi gerektiren bir hizmet ve meslek alanıdır. Bütün

kurumlarda ve faaliyet alanlarında ilerleme sağlanması için son bilgilere sahip olunması gerekir. Ne yazık ki sivil istihbarat işleri için ne bir okul, üniversitemizde ne bir bölüm, ne bir kürsü bulunuyor. Hatta konu ile ilgili birkaç günlük seminer dahi düzenlenmiyor. Kurumlara istihbaratla ilgili değil birim, tekil sorumlu küçük bir memur bile atanmıyor. Elbetteki bunların olmadığı yerde istihbarat da olmaz. Bu büyük eksikliğin sorumlusu ise kamu kuruluşu olarak MİT'tir. Yokluklar, boşluklar akla şu soruyu getiriyor: Bütün bu özel ve kamu kurumları istihbarat yapmadan mı çalışıyorlar? Şüphesiz ihtiyaçların zorlanmasıyla birşeyler yapılıyor.

Ancak sistemsiz, ilkesiz ve dağınık olarak çalışıyor. Hatta çoğunlukla yapılan istihbarat olduğu dahi bilinmiyor (B.D.) Vurgulamaya çalıştığım husus, özel olarak eğitilmiş personelle yapılan, teşkilatlı, kurumlaşmış istihbarat faaliyetleridir. Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiliyor. Sanayi toplumu için istihbarat ihtiyacı ilgililerce anlaşılmalı, yetersiz de olsa önlemler alınmaya başlanmıştır. Girmekte olduğumuz bilgi toplumunun temel girdisi de, ürünü de bilgidir. Girdi bilgilere dnyanın neresinde olursa olsun sahip olabilmek için gelişen iletişim tekniğinden olabildiğince yararlanan, her düzeyin ihtiyacına uygun istihbarat kuruluşu gerekir. Bakanlıklar, diğer kamu kurumları ve örgütlü toplum (sivil toplum) kurumları dahil bütün kuruluşların kendi alanlarında dünyadaki gelişmeleri çok yakından izlemeleri, gelişmeleri için bilgi toplamaları zorunludur. Araştırma faaliyetlerine ayrılan kaynak oranları gelişmişliğin ölçüsü olarak değerlendiriliyor. Kendi konumuzda başkalarının yaptıklarını, araştırmaları izlemeden, başkalarının ulaştıkları noktaları kendi araştırmamız hareket noktası yapmadan harcanacak emek ve zamana kayıp gözüyle bakılabilir. Çağı yakalamak, çağa ulaşmak, gelişmeleri gecikmeden izleyebilmek ve özgün katkılarda bulunmakla mümkün olabilir. Araştırma ve geliştirme dahil her konu, her alan, her kurum kendi ihtiyacına yönelik bilgi toplama sistemini, kısaca istihbarat ağını kurmuş olmalıdır." (Em. General Suat İlhanı, Yeni Forum Dergisi, Kasım 1994) ◆

BÜYÜMEK BİZİM ELİMİZDE

Yönetici yoldaşların özel olarak dikkat edecekleri "yöneticilik" sanatının düzgün uygulanması sonucunda, büyümememiz için hiçbir neden yoktur.

Metin Güven

Başarılı olmak ve hedefe ulaşmak için başlıca iki alan vardır. Program ve yöneticilik.

Doğru programın hayata geçmesi ancak programı kabul edenlerin kurumsallaşmış bir yönetim mekanizmasının disiplini içinde hareket etmesiyle gerçekleşebilir. Her değişen yöneticiye göre yönetim şekli kökten değişmiş olsaydı ne devletler, ne dinler, ne siyasi partiler, ne de şirketler başarı sağlayamazlardı. Değişiklikler, döneme uygun yönetsel gelişmeler mutlaka olacaktır, fakat bunlar sağlam bir yönetim temeli üzerine inşa edildiğinde bir anlam ifade eder.

Program ve yöneticilik. Bu iki alan birbirine o kadar bağlıdır ki, biri olmadan diğeri hiçbir anlam ifade etmez. Birinin başarısı, diğeri desteklese de temelde farklı alanlar olduklarından her ikisi için ayrı uzmanlığa ve başarıya ihtiyaç vardır.

Partimiz açısından baktığımızda hedefimiz açıktır. Devrim yoluyla sosyalizmi kurmak. Bunun için gerekli program ve yönetim alanlarımızın durumuna bir bakalım.

76 yıllık bilgi birikimine ve önemli tecrübelere sahip partimizin, Marksizmi belki de dünyada en iyi anlamış bir liderle bütünleşmesi ideolojik olarak tartışmasız en doğru çizgide yer almamızı sağlamıştır.

İdeolojimiz partimizin en güçlü silahıdır. Söylediklerimizin yaşamda doğru çıkması bunun kanıtıdır. Onun içindir ki, tüm partili yoldaşlarımız programımıza sonsuz bir güven duymaktadırlar. Diğer siyasetler bile ideolojimizin güçlü olduğunu söylemekte-dirler.

Öte yandan şu anki örgütsel düzeyimiz, ideolojimize layık değildir. "Bu kadar doğru ve pırıl pırıl bir ideolojimiz olmasına rağmen niçin bu oranda büyümemiyoruz?" Bu soru çeşitli zamanlarda hep getirilmiştir.

Evet, bu soruyu bir kez daha kendimize soralım ama yanıtını alalım.

Genel olarak dünyanın, özel olarak da Türkiye'nin içinde bulunduğu siyasi ortamların partimizin büyümesini olumlu ya da olumsuz etkilemesi kaçınılmazdır.

Program olarak üstünlüğümüzün yanısıra, yönetim alanında aynı başarıyı göstermemiş olmamız istenilen büyüklüğe ulaşamamamızdaki en büyük etkidir.

Partimizde yöneticilik ve yönetici yetiştirme ihmal edilmiştir. Denetim, yönlendirme ve geliştirmede zaman zaman aksaklıklar ve yetersizlikler olmuştur. Bu sorun, özellikle Türkiye örgütlenmesinde daha çok hissedilmiştir. Küçük örgütlerde, yöneticilerin kişiliklerinin örgüt üzerinde gereğinden fazla etki yapması kaçınılmazdır. Onun için yöneticiler çok daha dikkatli olmak zorundadır. Bu bizde zaman zaman geriye kaymış, yönetim anlayışı bir kenara itilmiştir.

Bu durum, kadrolar üzerinde tahribatlar yaratmıştır. Bunun sonucunda orta ve alt düzey yöneticiler ne yapacaklarını şaşır-mışlardır. Çünkü onlara gelenek aktarılmamıştır. Şu mutlaka kabul edilmelidir: Sorumlular, başarının ve başarısızlığın sorumlularıdır.

Saygınlık ve görev

Bildiklerinin kendine yeterli geldiğini düşünenlerde, bilgisizlik her geçen gün daha da artacaktır. Eskiden yeterli olan bilgi birikimi, zaman ilerledikçe, görev ve sorumluluk art-tıkça yetersiz hale geliyor. O bakımdan sürekli ve yeniden bilgilenmek başarılı olmak için kaçınılmazdır. Partimizde bilgilenmeyi, herseyden ve herkesten öğrenmeyi küçümseme alışkanlığı vardır.

Görevler ağırlaştıkça, yönetici kendi yetersizliğini göremediğinden ya da görmek istemediğinden büyük yanlışlar yapıyor. Yanlışların en büyüğü de adaletsizlik oluyor. Burada da yapılan en tipik yanlış, yöneticinin, adalet kelimesinin arkasına sığınıp, yoldaşların bilgi ve deneyim eksikliklerinden yararlanması oluyor.

Bu durumlarda seçilen yöntem, dünyadaki tüm yetersiz yöneticilerin seçtiği yol oluyor. "Bu görevde kalmak için sevimliyim" Ne yazık ki, bu tür yöneticiler uzun vadede başarılı olamamışlar ve görevlerinden bir süre sonra alınmışlardır. Önemli olan sevimlik değil, görevi yapmaktır.

R.Yürükoğlu Yoldaşın 10 Eylül 1990'da partimizin 70. Kuruluş yıldönümünde yapmış olduğu konuşmanın bilgisizlik üzerine olan bölümünü bugün de okumalıyız:

"Biliyorum, bazılarınız ciddi olarak bilgisini ilerletmek istiyor, bazılarınız korkuyor, 'yapabilir miyim bu kadar işin arasın-da?' diyor. Ama şunu herkes iyi niyetle koyuyor ki, bu iş bilgi olmadan yürümez.

"Bilgi olmayınca ne oluyor yoldaşlar? Son aylarda üzerinde durmaya, eleştirmeye başladığımız yukarıdan aşağıya indikçe büyüyen bir şekilde sekteleşme, keskinlik, hoşgörüsüzlük, katılık, sertlik. Ve bunlar "erdem" diye ortaya çıkıyor. "Devrimci adam sert ve kesin olur." Tüm bu yanlışların nedeni bilgi yetersizliğidir. Bilgisizlik. Eski sözcüğüyle cehalet daha iyi anlatıyor. Bilgisizlikte insana o kadar koyan bir anlam yükü yok, ama cahillik deyince insan kızıyor. Partimizde cehalet var!

"Örgütün bugünkü yetersizliğinin temel nedenlerinden biri budur. Bunda hepimizin suçu vardır. Tabii en büyük suç yöneticidedir, bizlerdedir. Ama suçlu arayıp, mahkemeye vermiyoruz. Bir yanlışlığı değiştirmeye, bir eksiği gidermeye uğraşmıyoruz." (R. Yürükoğlu, "Yayına Dönük Eğitim Seferberliği", *İşçinin Sesi Yayınları*, s.19-20)

Türkiye toplumunun genel anlayışında varolan sekteleşme, keskinlik, hoşgörüsüzlük, katılık gibi yanlış yaklaşımların yanına bugün "sevilmeye çalışmak" olgusunu da eklemek gerekir. Amacını ve görevlerini unutarak sadece sevimliye çalışmak.

Partimiz yukarıda sayılan kötü yanlışların üzerine tam başarılı olmasa da gidebildiği kadar gitmiştir. Bu yöneticiler üzerinde baskı oluşturmuş ve onları bilgilenmeye ve hayatı daha iyi anlamaya itmıştır. Zorlanan yoldaşlar ise doğru ve zor yol olan bilgilenme yerine, yanlış ama kolay olan sevimle ve şirin

gözükme yolunu seçmişlerdir.

Herkes gibi yöneticiler de sevimli olmak ister, bundan daha doğal birşey yoktur. Ancak amaçları, görevleri bir kenara bırakarak sadece sevimliye çalışmak partimize büyük zarar vermektedir.

Yeni göreve getirilen yönetici, eski yöneticiyi kötüleyerek işe başlıyor. Yeni sorumluluklar ve yetkilerle terfi ettiğinde eskiden beraber çalıştığı yoldaşların sevgisini kaybetmemek için tavizler vererek yapması gerekenleri yapmamaya başlıyor. Saygınlığın, sevgiyi doğuracağı gözardı ediliyor.

Tabii saygınlık durduk yerde kazanılmı-yor, kendini anlatarak, başkalarını çekiştirerek kazanılmıyor. Bilgiyle, yetenekle, partinin istediği görevleri yaparak kazanılıyor. Görevler ise bellidir: *İşçinin Sesi*'nde çıkan ana yazılardır. Bir bütün olarak başlıyor. Sevimliye sevmeye ne olur, sevimlесе ne olur.

Sevimlik uğruna çevresindeki yoldaşların şikayetlerini, eleştirilerini zamanına ve mekanına bakmadan, doğrularla yanlışların ayırımını yapmadan kabullenmek, her konuş-tuğu yoldaşla başka yoldaşların kötü yönleri-ni tartışmak, kısa bir süre için tek tek kişileri belki memnun edebilir, fakat aslında birlik duygusunu yok eden, birbirine güveni sarsan bu dedikodulardır.

Bu yoldaşları çalışmalara daha iyi motive etmek ya da kendi yetersizliğini örtmek için yapıyor olabilir. Niyet ne olursa olsun, dedikodu yapmanın önu açılmış oluyor. Bu da örgütü içe döndürüyor. Yoldaşlık ilişkileri zedeleniyor. Herkes birbiri hakkında bilgili, bilgisiz, yetkili, yetkisiz ileri geri konuşuyor.

Tüm olumsuzlukları yaratan dedikodu ve bilmeden konuşma alışkanlığıdır. Her nerede, kişiler, gerekli gereksiz konuşuyorsa, orada parti görevleri yapılmıyor, parti güçlülüyor demektir.

James K. Van Fleet adlı yazar, kapitalist işyerlerini düşünerek bir kitap hazırlamış. Kitap, burjuva düzen koşulları için yazılmış olsa da, "yöneticilik sanatı" açısından yararlı sonuçlar ve değerlendirmeler taşıdığı için, "En Büyük 22 Hata" adlı kitabın onüçüncü bölümünden uzunca bir yazıyı aktarmak istiyorum. Bölüm başlığı, "Sayılmaktan Çok Sevimliye Çalışmak".

"Saygıyı ön planda tuttuğumuz zaman sağlayacağımız faydalar:

- "1. Kendiniz olur, başkaları için hatalar yapmazsınız.
- "2. İş yaptırmak için çalışanlarınıza vaatler verip yağ çekmeniz gerekmez.
- "3. Sevimli olmak için çabalamazsınız. Buna gerek duymazsınız.
- "4. Olduğunuz gibi davranmalısınız. İnsanları etkilemek için gülünç yollara başvurmanız gerekmez.
- "5. Çalışmalarınız size daha yararlı olur.
- "6. İstekleriniz daha verimli şekilde yerine getirilir.
- "7. Çalışanlarınızın saygısını ve desteğini kazanarak onlarla işbirliği yapabilirsiniz."

TÜZÜK PARTİNİN ANAYASASIDIR

TÜZÜKTE CİDDİ DERSLER VARDIR

Tüzüğümüzün yaptığı bu değerlendirme, örgütümüzün ve sınıf mücadelesinin çıkarları açısından kazançlı çıkmamız ve örgütümüzü güvenlik bakımından korumamız açısından yapılmış, partimizin yaşam pratiklerinden doğmuş, bedel ödenmiş, uyarıcı bir tüzük maddesidir.

Tüzüğümüzdeki her madde bir deneyimin ve çıkan derslerin ürünüdür. Onun için tüzüğümüzün her maddesini harf olsun diye okumak değil, özümsemek zorundayız.

Tüzüğümüzün 21. sayfası "c" maddesi böyle önemli ve özümsememiz gereken maddelerdir:

"Yerel parti örgütleri ve üyeler, diğer siyasal örgüt ve akımlarla parti adına MK'nın izni ya da direktifi olmadan ilişki kuramaz ve yürütemez."

Devrimi yapmaya niyetli bir parti, ilk önce kendisine yani kendi kadrolarına, kendi ideolojik çözümlerine, siyasal taktik ve eylemlerine güvenir. Bu işin bir tarafıdır. Önemli yanındır. Ama bütün mesele iktidar sorunudur, iktidarın alınmasıdır. O halde komünist partisi kendi çalışmasının dışında, döneme uygun siyasal örgütlerle de ortak eylemler yapmak zorundadır. Partimiz yaşamında her düzeyde, yukarıda liderlikler düzeyinde de değişik devrimci örgütlerle eylem birlikleri oluşturmuştur.

Parti döneme uygun hangi siyasal akımlarla hangi düzeylerde eylemler yapılması gerektiğini örgütlere duyurur.

Yukarıdaki madde kritik bir ortamda, yerel örgütleri hata yapmaktan alıkoymak,

partiyi zor durumda bırakmamak için alınmış olan güvenlik kararıdır.

Partimizin doğal olarak, ideolojik düzeyi, deneyim birikimi, siyasal ustalığı yukarıdan aşağıya doğru indikçe düşer. Yerel parti örgütleri, partinin merkezinde kararlaştırılmış tutumları uygularken, o günkü düzeyleri çerçevesinde kavranması biraz güç ve siyasal ustalık isteyen durumlarda karşılaşmış olabilirler. Ayrıca bazı yerel örgütler bunu tam kavrayamamış da olabilirler. Böyle bir durumda kararın uygulanması zaman almış olabilir. Örgütün bütününe etkileyebilecek bir yanlış söz konusu olmaması ve kararın çabuk işlerliğinin bir garantisi olması için Merkez Komitesi'nin dikkatli denetimine, uyarısına ve iznine ihtiyaç vardır.

Yerel bir bölgede yapılan hata, örgütün bütününe yansiyabilir, sonuçta gereksiz yere burjuvazinin işini kolaylaştırıcı bir durum doğabilir.

Diğer siyasi örgütlerle ilişki, yetenek, deneyim, siyasal uyanıklık, polise karşı deneyimi de gerekli kılar. Dikkatsiz ve siyasal deneyimi eksik bir yoldaş örgütümüzün siyasal taktik ve eylemlerine

ters düşen bir tutum alıp, örgütü bir bütün olarak zor durumda bırakabilir. Ayrıca görüştüğümüz siyasal örgütlere mücadeleleri, kararlılıkları ölçüsünde güveniyoruz. Tanııyoruz. Tabii onlar da bizi tanııyor. Ama birlikte mücadele etmek zorundayız. Onun için Merkez Komitesi güvenlik açısından böyle kritik bir duruma müdahale ediyor, denetliyor.

Öte yandan dikkat edilmesi gereken bir başka boyut daha vardır. Polisin örgütlere sızma taktiği olarak kullandığı en yaygın yol, başka bir siyasetten ayrılarak gelmedir. Ülkemizdeki siyasal örgütler arasındaki kıskançça süren yarış, bu olgunun üzerinde durulmamasını getirmekte, ama sonuçta örgütler ağır acılarını çekmektedir.

Sonuç olarak şöyle diyebiliriz: Bu değerlendirme, örgütümüzün ve sınıf mücadelesinin çıkarları açısından kazançlı çıkmamız ve örgütümüzü ideolojik taktiksel ve güvenlik bakımından korumamız açısından alınmış, partimizin yaşam pratiklerinden doğmuş, bedel ödenmiş, ciddi uyarıcı bir tüzük maddesidir. ♦

Kerim Dali

8. Sonuçta sizden hoşlandıklarını göreceksiniz.

"Kullanılabilecek motifler:

"* Asla hoşla gitmek amacıyla özverilerde bulunmayın.

"Bu elbette çalışanlarınız için birşey yapmayın, onlara yardım etme şansınız varken bunu reddedin anlamına gelmiyor. Onlar sizden yardım istediği sürece elinizden geleni yapmalısınız. Yapmamanız gereken, yanlışları görmezden gelmektir. Hoşlarına gitmek için, geç gelmelere, devamsızlıklara göz yumarsanız kontrolü tamamen kaybedersiniz.

"* Asla sevimli olmak için yanlış kararlar vermeyin.

"Popülerlik geçicidir. Müzik guruplarının geçici olduğu gibi. Kalıcı olan müziktir, ritimler ve türlerdir. Bir de arkalarından sürükledikleri dinleyici kitesidir. Siz işinizin yöneticilik olduğunu unutmayın. İşinizi yapmak ve bunda verimli olduğunuz sürece devam etmek istiyorsanız, kısa vadeli zevklerden uzak durun. Çalışanlarınızın sempatisini kazanmak için riskli kararlar vermeyin. Öncelikle şirketinizin ve çalışanlarınızın esas çıkarları önemlidir.

"* Asla disiplini elden bırakmayın.

"Çalışanlarınız, yapacağı bir hareketin cezasını bilerek, onu yapma isteğindeyse, cezayı mutlaka uygulayın. Yalvarmalar ve ılerisi için verilen sözler sizi yumuşatmasın. Prensiplerinizi uygulamakta yetersiz kalırsanız hatalar sürekli

tekrarlanacaktır.

"Kullanılabilecek pozitif motifler:

"* Yapıgınız işi iyi bilin.

"Bir yönetici olarak, işi planlamayı ve organize etmeyi bilmelisiniz. İşinizi gerçekten bildiğinizde, çalışanlarınız size güvenecek ve saygı duyacaktır. İş bilginiz yöneticiliğinizin temel taşıdır.

"* Mizah duygusunu geliştirin.

"Elbette, komedyen olun, devamlı şakalar yapıp kahkahalar atın demiyorum. Ancak mizah duygunuz sayesinde hem problemi büyütmez, hem de hoşgörülle yaklaşabilirsiniz. Mizah yönünüz sizi aşırı gururdan koruyacak, bencillik ve ukalılıktan uzaklaştıracaktır. Tapılan bir heykel olmaksızın, peşinden gidilen bir örnek olmak çok daha iyidir.

"* Amirlerinize va çalışanlarınıza sadık olun.

"Bunu başaramazsanız takımın verimli olmasını engeller ve ne amirlerinizin ne de çalışanlarınızın güven ve saygısını kazanabilirsiniz.

"Amirlerinizin eleştirisini gözardı eder, talimatları eleştirir, onlar hakkında çalışanlarınızın önünde dedikodu yaparsanız işyerinizdeki tüm saygılılığınızı yitirirsiniz.

"Amirlerinizi eleştirerek çalışanlarınızın saygısını asla kazanamazsınız. Sadakat iki yönlü bir yoldur. Yapacağınız en iyi şey, çalışanlarınızla, amirlerinizin arasında tampon oluşturmanızdır. Bu ortalığı düzeltmek için yalanlar

söylemek anlamına gelmez. Bu adil olmayan davranışlarda çalışanlarınızı amirlerinize karşı korumak, hakkınızı savunmaktır. Çıkarlarınızı gerçekten koruduğunuzu düşünen çalışanlarınızın tam desteği sizin olacaktır.

"* Altun kuralı uygulayın.

"Başkalarına iyi davranarak kendinize de iyilik edersiniz. Başkalarına yaptığımız kötü bir davranış kendinize yaptığımız kötülüktür. Altun kural, "karşınızdakine size davranılmasını istediğiniz gibi davranın" dır.

"Anlayışlı olun, size karşı anlayışlı olurlar.

"* Cimri olun, size karşı cimri olurlar.

"* Kaba olun, size karşı kaba olurlar.

"* Arkadaşça yaklaşın, size arkadaşça yaklaşırlar.

"* Saygılı olun, size karşı saygılı olurlar.

"Daha fazla saymaya gerek yok. Önerilerimizi dikkate alırsanız, saygı görür, aynı zamanda çalışanlarınızın sevgisini de kazanabilirsiniz." (James K. Van Fleet, age, Öteki Yayınevi, s.110-115)

Yöneticilik bir profesyonelliktir ve insan ilişkilerine dayanır. Bizler komünistiz. Gönüllük temelinde bir araya gelmişiz, şirketlerdeki gibi insanların işine son veremeyiz. Bizim farklı amaç ve duygularımız var. Doğal olarak da uygulayacak farklı tekniklerimiz, davranışlarımız olacaktır. Ancak her konuda olduğu gibi, yöneticilikle ilgili temel doğruları da alıp kullanmak zorundayız. ♦

Fransa'da kamyoncuların kararlı mücadelesi

Kasım ayında Fransa'da kamyon şoförlerinin birlikte, kararlı mücadelesi, iki yıl içinde iyice yıpranmış olan sağcı-gerici Jüppe hükümetini dize getirdi. 1986 yılında bugünkü cumhurbaşkanı gerici Chirac iktidarı ele geçirmesiyle birlikte çıkarmış olduğu, (o günlerde başbakanı) bir yasayla transport sektöründe ezelden varolan sömürü ve ağır işkollarını daha da ağırlaştırmıştı. Çünkü o yasaya göre kamyonculardan daha süratli daha ucuz iş isteniyordu. Buysa aynı zamanda aynı yasayla işyerlerinin 20 binden 36 bine yükselmesinin yani işyerlerinin kendi aralarındaki rekabete ister istemez kamyon şoförlerinin Avrupa düzeyinde rekabeti de ekleniyor. otoyollardaki önemli kazalar da bu rekabetten kaynaklanıyordu.

Bunun dışında kamyon şoförleri, 5 milyona yakın işsizliğin bulunduğu Fransa'da işsizlik canavarıyla rekabet etmek zorundaydı.

Kamyon şoförünün dile getirdiği sorunlarının bir ikisini şöyle örnek verelim. İngiltere'ye yapacağı bir seyahatte sadece kamyonun yaptığı km. üzerinden hesaplama yapıyor. Ama orada malı teslim edebilmesi için şoförün kaybettiği zamana hesaba katılmıyordu. Deplasman (bir yerden bir yere gitme yani bulunduğu işyerinin 50 km. dışına çıkması) parası

patronlar tarafından yasaya rağmen ödenmiyordu.

Tüm bunlar kamyon şoförlerinin, Fransız kamuoyunun %75'ini arkasına alarak gerici Jüppe hükümetine dur demesine neden oldu.

Kavga bitmedi. Ama şimdilik anlaşmazlığın bu raundu kamyon şoförlerinin. Çünkü Jüppe hükümeti, bu grev ve işgallerin başka sektörlere sıçradığını görünce, hemen anlaşmaya oturdu ve şoförlerin iki önemli isteklerini kabul etti.

Birinci istem, emeklilik yaşının 60'dan 55'e düşürülmesi, ikinci istem iş esnasında geçen zamanın ücretin patronlar tarafından ödenmesi. Yani haftada 60 saat çalışıp, 39 saat üzerinden değil, 60 saat üzerinden ücretin ödenmesi. Ve ayrıca emekliye ayrılan her şoförün yerine derhal başka birinin işe alınması. Başka maddeler üzerinde görüşmeler hala sürüyor.

Grev ve işgal boyunca kamyon şoförlerinin, benzin rafinerilerini ve önemli otoband kavşaklarını işgal etmelerine rağmen halktan dörtü üçünün desteğini ve ayrıca kamu işyerleri belediye otobüsleri, tren yolları transport sektörü kamyoncularla dayanışma içindeydiler. ne diyelim, böyle güzel eylemin darısı herkesin başına. ♦

Ali Selvi

(16.sayfadan devam)

oradan Kafkas Cumhuriyetlerine ve hatta Çin Seddine kadar bu örgüt bir çok işler tertiple-di. Son örnek Azerbeycan devlet başkanı Haydar Aliyev'e karşı darbe girişimini örgütlemiş olmalarıdır. Bu faşist katliam örgütü halkları birbirine düşman edip yayılmacı, ırkçı, faşist ideolojilerinin mantıksal sonucuna ulaşmak için her türlü iğrenç işleri beceriyorlardı.

Gizli Devlet ve MGK (Milli Güvenlik Kurulu)

Hepimizin bildiği gibi, devlet mekanizması içinde devletin güvenlik sorunlarını ve kirli savaşta stratejisini belirleyen bir kurul vardır.

Bu kurul genel kurmay başkanı, kuvvet komutanları, cumhurbaşkanı, başbakan, içişleri bakanı, kısaca devletin tepesinde bulunan yöneticilerden oluşmaktadır.

1992 yılının başlarında MGK Kürt halkına karşı yürüttüğü kirli savaşta strateji değişikliğine gitti. Bu değişikliğin ardından Kürt halkını katletme, köy boşaltmalar vb. daha belirgin bir şekilde görülmeye başlandı. 1992'nin sonlarında bu strateji değişikliği MGK'nın gündemine bir kez daha geldi. Konu bu kirli savaşta kullanılmak için özel örgüt kurulmasını içeriyordu. Bu kurulacak örgütün geması ve bu organizasyonda görev alacak kişilerin isimleri belirlendi. Abdullah Çatlı ve arkadaşları, Özel Tim'den seçilmiş

bazı polisler ve özel eğitilmiş askerleri yer alıyordu. Bu organizasyonda yer alan kişiler konusunda Özal ve Bitlis devletin resmi olmayan kişilerle işbirliğine giderek iş görmesine karşı çıkıyorlardı.

Burada bir parantez açalım. Özal, burjuva sınıf çıkarı açısından ileriye gören bir politikacıydı. Özal ve Bitlis bu organizasyona karşı değillerdi. Karşı oldukları nokta bu organizasyonda yer alacak kişilerin tanınmış faşistlerden olmasıydı. Çünkü bir gün bu açığa çıkarsa bunun hesabını vermek çok ağır olurdu. Onun için böyle bir organizasyon olsun ama tanınmamış, faşist çetelerden oluşsun istiyorlardı.

Bu olaydan sonra Özal da, Bitlis de öldüler. Her zaman MİT'e ilişkin açıklama ya da konuşma yapmak gerekince ne tesadüftür ki (!) üzerine vazife alan Doğu Perinçek bu konuda şu açıklamaları getirdi:

“Eşref Bitlis, Çekiç Güç'ün Türkiye alehindeki faaliyetlerini saptamış gıda yardımı adı altında PKK'ya gönderilen silahları da yakalamıştı. Çekiç güc hakkında iki kez rapor hazırlayıp genel kurmaya gönderen Bitlis, özel harp uzmanı ABD'li subayları da jandarma genel komutanlığından attı. ABD'li casusların Kuzey Irak'a girişlerini engelledi. Körfez Savaşı sırasında ABD'in Türkiye üzerinden ikinci cepheyi açma planını öğrenip genel kurmay ve cumhurbaşkanına bildirdi. Özal da bu raporları ABD başkanı Bush'a iletti. Bu nedenle Bitlis'in ortadan kaldırılmasına 4 kişilik ABD komu-

tan heyeti karar verdi. Genel Kurmay istihbaratınca saptanan bu 4 kişilik heyette, Çekiç Güç Kuzey Irak'taki komutanı Albay Naab ve Albay Wilson da bulunuyordu. ABD'li komutanların kararını da özel harpçi Türk subayları icra etti.”

Perinçek'e göre JİTEM grup komutanı Binbaşı Cem Ersever liderliğindeki bir grup subay, Bitlis uçağının motoruna sabotaj düzenledi. Daha sonra Ersever ve sabotajı gerçekleştiren ekibini, Abdullah Çatlı ekibi tarafından çok şey biliyorlar gerekçesiyle atış alanında sorgulayıp öldürdüler. Özal'ın ölümüne gelince. Kanıtlanmış birşey yok ama diğer ülkelerdeki devlet başkanlarının Gladiyo tarafından öldürülmelerine ve emperyalizmin dünya genelindeki organizasyonuna baktığımız zaman bu olasılık çok güçlü olmaktadır.

***

Bugün yaşadığımız gerçekler aslında yeni değildir. Bunları tanıyan tabanın sayısı gittikçe genişliyor artık. Emekçi halkımız tertemizdir, kirli olan burjuva siyasetidir, onların düzenidir. Susurluk kazasıyla ortalığa dökülenlerden burjuvazi kurtulamayacaktır. Türkiye halkı enselerindedir. Halkımız kendi örgütlenmeleriyle, meclisleriyle iktidarı almaya gözünü dikmelidir. Başka yolu yok: Tek Yol İleri Demokratik Halk Devrimi! Ya sosyalizm, ya ölüm! ♦

Güneş Yanmaz

"Susurluk Kazası" ile ortalığa saçılan "faşist-devlet-mafya" işbirliğini örtbas edemeyecekler

TÜRKİYE HALKI ENSELERİNDEDİR

Üç Kasım'da Susurluk'ta meydana gelen trafik kazasıyla ortaya çıkan "faşist-devlet-mafya" ilişkileri artık 8-12 yaş gurubundaki çocukların bile gündemini işgal etmekte ve devlete karşı müthiş bir güvensizlik temelinde halkın tepkisi yoğunlaşmaktadır.

Bu olayda -hakkını vermek lazım- basın iyi iş çıkardı. Eksik bıraktığı bir nokta vardı, o da sınıf boyutuydu. Ama o da halkımız tarafından açığa çıkarılmaya başlandı.

Faşist-devlet-mafya işbirliği elbette yeni bir durum değildi. Olan sadece, bu şekilde gelişen burjuva devletin artık kendini saklayamaz bir duruma gelerek, bütün "kirli çamaşırlarının" halkın önüne çıkmasından ibaretti.

Öncesi çok eskidir

İttiat ve Terraki döneminin, "teşkilat mahsusası", günümüzdeki "kontrgerillaların", "jitemlerin", "gladioların" ilk örnekleri sayılabilir. Bütçesi, Harbiye Nezaretinin örtülü ödeneğinden ve Alman askeri misyonundan gelen paralarla oluşturulan (ve ajan sayısı 1916'da 30.000 kişiye ulaşan) bu gizli örgütün görevi, Pan İslamizm-Pantürkizm amaçlarına ulaşma ve bu amaçla içerde "yıkıcı etkinlikler" ve "ayrılıkçı hareketlerle" mücadele, dışarıda ise Rusya ve İslami bölgelerde ayaklanmalar çıkarmak, İngiliz-Fransız sömürgelerinde örgütlenme vb.dir. Türk-İslam sentezi diye adlandırılan ideolojinin ilk vurucu örgütü, "Teşkilat-ı Mahsusa" bu amaçlarını gerçekleştirirken, toplumun lümpen kesimlerini kullanmıştır. Bu lümpen kesimlerin önemli bir kesimi hatta tamamı çeşitli suçlardan hüküm giymiş mahkumlardan oluşmaktaydı.

"İttiat ve Terraki Partisi'nin sivil önderlerinden Ahmet Rıza Beyin, 'Teşkilat-ı Mahsusa kıtaları' diye adlandırılan birliklere yönettiği, 'katiller ve caniler orduda bulunmamalıdır' eleştirisine, Harbiye Nezareti ordu dairesi Resi Vekili Behiç (Erkin) Bey, 'bu mahkumlardan büyük kısmının orduya değil de, 'Teşkilat-ı Mahsusa' emrine verildiklerini bu bakımdan kitadaki askerlerin ahlakını bozmalarını mümkün olmadığını' söylemektedir." (S. Parlar, *Osmanlıdan Günümüze Gizli Devlet*, Spartaküs Yayınları)

Finansman kaynaklarına baktığımızda Alman emperyalizminin desteğini görüyoruz. Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşının hesapları içinde müttelif devletlerin kirli savaşları finanse etme gereğinden kaynaklanmaktaydı. Bugün ise Amerikan emperyalizminin çıkarına uygun olduğu için kirli amaçlara kirli yöntemlerle ulaşmak için kirli savaşlar kirli paralarla finanse edilmektedir. Kirli amaçlara kirli yöntemlerle ulaşılır.

Dünya emperyalizminin katliam örgütü Gladio ve Türkiye uzantısı

Devletler tarafından beslenen ve Gladio operasyonu diye adlandırılan bu kanlı örgüt

1944 yılında SSCB'nin ve Doğu Avrupa ülkelerinin Avrupa'daki ilerlemesini önlemek amacıyla "cephe gerisi" hareket niteliğiyle kuruldu. Gladyatörlerin çalışma sahası olarak NATO ülkeleri ve diğer tarafsız ülkeler belirlendi. Orta Doğu ve Türkiye'den İsveç'e ve Güney Amerika'dan Uzak Doğuya kadar olası bir sosyalist devrimi önlemek için çalışmaya başladılar. Gladio'nun ilk operasyonları, eski Nazilerin cezaevlerinden kaçırılmalarını ve örgüte kazanılmalarını içeriyordu. Bu operasyonlardan biri de Belçika'nın Arden ormanlarında gerçekleştirildi. Bu operasyonun içeriğini anlamak için beyin takımına dikkatli bakmak gerekir. P2'nin arkasındaki beyin Licio Gelli, Vatikan haber alma teşkilatı başkanı. Belçikalı rahip Felix Morlion, Alman SS teşkilatının yönetim kadrolarından Otto Skorzeny ve James Jesus Engleton.

1980'li yılların sonuna kadar bu kanlı örgüt hakkında pek birşey bilinmiyordu. 1980'li yılların sonlarına doğru Avrupa Gladio rezaletleriyle sallanınca ortaya çıktı. Halen de bu kanlı örgütün eylemleri tam olarak bilinmemektedir. Bilinenler arasında Belçikalı komünist lider Lahaut'un, İtalya başbakanı Aldo Moro'nun, İtalyan banker Roberto Calvi'nin, İsveç başbakanı Olaf Palme'nin öldürülmesi. Herşey 1990 Kasım ayında İtalya başbakanı Gullio Andreotti'nin 1958'den itibaren İtalya'da faaliyet gösteren bir teşkilat olduğunu itiraf etmesiyle başladı. Bu itirafı başta İtalya olmak üzere Avrupa'nın bir çok ülkesinde soruşturmalar açılınca da birçok ülkede bu tip faaliyetler gösteren "sol karşıtı örgütler olduğu" ortaya çıktı. Yunanistan'daki 1967 Albaylar darbesinde özel eğitimli CIA ajanlarının etkin rol oynadığı ortaya çıktı. İskandinavya'da 1973'de CIA başkanı olan William Colby tarafından bir örgüt kurulduğu öğrenildi. 1985 yılında İsviçre'de P26 isimli bir örgüt kuruldu. P26 bünyesinde 400 ajanın yanı sıra çok gelişmiş silah sistemleri de bulunuyordu. Fransa'da Gallio adlı örgüt bu olayların açığa çıkmasından sonra feshedildi. Daha dünyanın bir çok ülkesinden örnekler verilebilir.

Türkiye'de bu örgütün varlığı, Özel Harp Dairesi ("kontrgerilla") adıyla duyuldu. Faşist MHP kadrolarının bu örgütün içinde planlı, sistemli katliamlarda kullanıldığı ortaya çıktı. Devlet tarafından beslenen bu faşist katiller giderek devlet içinde üst düzeyde kadrolaştılar. Devlet destekli faşist katiller 1970'li yıllardan bugüne kitle katliamları ve bilim adamı, sanatçı ve yazar kıyımlarını da içeren sayısız cinayetlerin faileri olarak geldiler.

1 Şubat 1979'da Abdi İpekçi katledildi. Faileri bulunamadı! Bulunanlar da devlet-faşist işbirliği içinde cezaevinden kaçırıldı. Prof. Dr. Ümit Doğanay 20 Kasım 1979 günü

katledildi. Yakalanan katillerden biri itirafçı oldu. Bu kişi faşist örgütlenmenin beyin kadrolarından olan Alaaddin Çakıcı'nın sağ kolu iken çıkar çatışmaları nedeniyle Çakıcı tarafından öldürülen Nurullah Tevfik Ağansoy'du. Bu katil, devlet tarafından korunmuştu. Prof. Cavit Orhan Tütengil 7 Aralık 1979'da otobüs durağında katledildi. Doç. Dr. Bedrettin Cömert, Prof. Dr. Bedri Karafakioğlu, Savcı Doğan Öz, Disk Genel Başkanı Kemal Türker.

Toplu katliamlar

6 Mart 1978 günü saat 13.30 sıralarında İstanbul Üniversitesi'nden ayrılan yüzlerce sol görüşlü öğrenci Eczacılık Fakültesi önüne geldiklerinde üzerlerine güçlü bir bomba atıldı, sonra da panik içinde kaçışanlara, çevrede pusu kuran faşist katiller kurşun yağdırdı. Toplu katliam 7 genç insanın canını aldı, onlarcası sakat kaldı. Bu katliamın sanıklarından birinin ailesi açıklama yaparak oğulları ile birlikte eski polis memuru Mustafa Doğan tarafından bu katliamın gerçekleştirildiğini açıkladı. Ankara Bahçelievler'de TIP üyesi 7 gencin oturduğu eve 9 Ekim 1978 akşamı baskın yapan 3 faşist, gençlerden 5'ini evin içinde, ikisini de götürdükleri Eskişehir yolu üzerinde katlettiler. Susurluk'ta ölen faşist Abdullah Çatlı bu katliamın sanığı olarak 16 yıldır aranıyor. 10 Ağustos 1978'de Ankara Balgat'ta 4 kahve aynı kişilerce otomatik tüfeklerle tarandı. Katliamda 9 kişi yaşamını yitirdi, 12 kişi de yaralandı.

Sivas, Maraş ve Çorum katliamlarını zaten herkes biliyor. Burjuva sınıfının devleti için savaştıklarını belirten faşistlerden, devletin başında olan kişiler desteğini esirgemiyordu. Şimdilerde demokrasi havarisi kesilen dönemin başbakanı Süleyman Demirel'in tarihe geçen, "bana milliyetçiler cinayet işliyor dedirtemezsiniz" sözü bu desteğin siyasi boyutuydu. Faşist-devlet işbirliği defalarca kanıtlanmıştır. 16 Mart katliamını soruşturmakla görevlendirilen komiser Günay Uslu yaptığı çeşitli açıklamalarla soruşturma sırasında çok yönlü baskı gördüğünü ifade etmişti. Bu tür olayları soruşturan dönemin Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul ise 28 Eylül 1979'da öldürülmüştü. MHP genel başkanı Türkiye 391 sanıklı MHP davasında Cevat Yurdakul cinayetini azmettirmekten yargılanmıştı.

Herkes biliyor ki, faşist katiller, devlet desteği ve korumasıyla katliamların içinde geldiler. Ülkemizde binlerce devrimci insan gözaltında kayboldu, katledildi. Bununla da yetinilmedi, bir çok aydın katledildi. Katilleri bulunamadı, deliller yok edildi. Bunların hepsi faşist-devlet işbirliği ile sistemli olarak yapıldı. Bu kirli işlerin finansmanı da yine kirli yollardan (çek-senet tahsilatı, uluslararası uyuşturucu faaliyeti vb.) karşılandı.

Bosna'dan Bulgaristan'a, (devamı 15.sayfada)